1530 1890 ՅՈՒԼԻՍ 4 ՇԱԲԱԹ)(1307 ՀԻԼԱԼԱՅԻ 28 ԱԼԹԸՆՃԸ ՄԻՆԷ

20 ԿՈՊԵԿ

ՀԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

20 ԿՈՊԵԿ

ԲՈԼԻԹԻԳԻՅԷ ՄԻԼԻՍՅԷ ԹԻՒՃՃԱՐԻՍՅԷ ՍԱՐՐԱՖԻՍՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՍՅԷ

ԱԳՈՆԷ ՏԻՊԱԳԻԱՐԸ

	12 տող	6 տող	3 տող
ՍԹԱՄՊՈԼ	140 ղրշ.	70 ղրշ.	40 ղրշ.
ԹԱՇՐԱ	200 »	100 »	

Մէջխրկէ 20 ղրուշատ

(صاحب امتياز: جيوەلكيان)

ԵԷՎՄԻ ԿԱԶԷԹԱ

جريدهٔ شرقيه

ԻԼԱՆԱԹ | ՏԻՊԱԳԻԱՐԸ

Լինի, Ընդ.-ՎԷ Ֆրինտ սահիպէ 1 ղրշ. 8
Գալանդիս սահիպէ 11է 10մ. հա. » 5
Մէվատը նահիպատ տարի պէնդիգ մէճմանէն գազուլ օրունատաց վէ սէրբեստ օրունատման էվրաք խատէ օրունատաց-հաց տրը։

Իտարէխանէսի, Սթամպօլատա Պապը Ալի ճատտէսինտէ նումէրօ 20 ձիվէլէկեան մախզասընտա տրը։ Գրաֆիֆէի մէվատա հագդրնտա կազէթանէն սահիպ վէ մէսուլ ՅՈՎՀԱՆՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ միւրաճաաթ օրունա։

ԵՒ ԻՆՆԼԻԻՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

Գիլճիւլէ թօրբիլ վաբօրլարը՝ պու սէնէ մանօվրալար իճրասը իչիւն Մարմարա տէնիզինէ չրզաճագ լարը ճիհէթլէ, շիմտիտէն թէտարի քեաթ կէօրիւլմէքտէ տիր։ Մէզքիւր թօրբիլ վաբօրլարը՝ Շիւքրի բաշա հազրէթլէրէրինէն զօմանատար թահ թրնտա պուլրնաճագ վէ մէրքէզը իճթիմալարը հէյպէլի ատասը օլաճագ տրը։

Գարասպատ գաբլըճալարընա կիթ միշ օլան բրէնս Ֆէրտինանտին Պուլկարիսթանա ատտէթ իթմէք լիզու մրը հրսս իթտիկի ճիհէթլէ, պու քէրրէ Սօֆիատա միլէթլէճճիհէն հարէքէթ իթտիկի՝ Վիէննատան եաղը լըյօր։

Օտէսատան եաղրլարընա կէօրէ, Գարատէնիզ Ռուս տոնանմասը իչիւն Ալէքսանտրիա ատտէթ իթմէք լիզու մրը հրսս իթտիկի ճիհէթլէ, պու քէրրէ Սօֆիատա միլէթլէճճիհէն հարէքէթ իթտիկի՝ Վիէննատան եաղը լըյօր։

Հարպիւէ նազրը միրալայ Մութ գուրօֆ՝ պիր վագթտան պէրու նամիգաճ պուլնտրընտան, քէնտիսինի հէքիմլէրէ կէօսթէրմէք իւզրէ Վիէննայա ազիմէթ իթմիշ տիր։ Էնանի զայպուպէթինտէ գայմագամ Բէյթրօֆ՝ հարպիւէ նէզարէթինէ իճրատ վէքիալէթ իտեճէք տիր։

Ադանա Պուլգարիէն վէրտիկի մալիւմատա կէօրէ, յունիս 16 թարիխլի Պուլկար նօթասընա տարի Տէրսաատէթտէն վարիտ օլան խապէրլէր մուճիպը մէճլիսնիէթ օլուպ, մէմլէքէթտէ պիր հիւսնիւ թէէսիր հուսուլէ կէթիրմիշլէր տիր։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

—Տիւն Թահթը բիրասէթը հազրէթը Բատիշահիտէ օլարագ Մապէյնը հիւմայունտա Սատրազամ հազրէթլէրիւյէ Սատրը Էսպագ Սախա վէ Խարիճիւէ վէ Տախիլիւէ վէ Ատիլիւէ վէ Էվգաֆ նազրլարը բաշլար վէ եավերը էքրէմ միշիր Եաբիր բաշա հազարաթընտան միրէքքէպ պիր մէճլիսը ալի թէ չէքքիւլ իտէրէք, պազը մէսաիլը միհիմմէնին միզաքէրաթըյլա իշթիղալ պուլրըմըզ տրը։

—Եանեա վիլայէթինտէ Լաքսիթա պաթագլըզլարընտա Մ. Վասիատիս թարաֆընտան իճրա իտիլէն ամէլիյաթը թաթհիրիւյի թէտգիգ վէ մուայէնէ իլէ լազըմ կէլէն բաբօրթօյը թանզիմ իթմէք իւզրէ էվվէլքի կիւն Նաֆիա Նէզարէթինտէն Եանեայա պիր ֆէնն գօմիսիօնը կէօնտէրիլմիշ տիր։

Նաֆիա Նէզարէթի Թուրուգ ու մէապիր միտիր մուավինի Ասլան են Գէորգ էֆ Նին բիրասէթի թահթընտա պուլրնան իշպու գօմիսիօնա՝ Եանեա վիլայէթի սէրմիճէհէնտիսի իլէ զապթանը մահալլիէտէն պիր զաթ տախի իշթիրաք իտեճէք լէի տիր։

—Խրփիվը սապրգ Իսմաիլ բաշա հազրէթլէրէրին մախտումը Ֆուատ բաշա հազրէթլէրի՝ էվվէլքի կիւն Իսքէնտերիէտէն Տէրսաատէթ կէլէրէք բէտէրինին Էմիրկեանտ քեաին սահիլխանէսինէ էնմիշ տիր։

—Էվվէլքի կիւն Ռուսճուգտան չէհրիմզէ 170 նաֆուս Իսլամ մուհաճիր վէրբուտ իթմիշ տիր։ Պունլարտան 24 նաֆուսը՝ պէրաի իս քեան տիւն Գիւօմահէապա կէօնտէ բիմիշլէր տիր։

—Ռուս վաբօր գումբանեասընն Տէրսաատէթ ուժումի աճէնթէլիկինէ թարին գըլընմըշ օլան մէզքիւր գումբանեասին Իւքէնտերիյէ աճէնթէսի Մ. Թ. Իվանօֆ՝ էվվէլքի կիւն Տէրսաատէթէ միվասէլէթ իտուպ իրֆան վավիֆէյէ պաշլամըշ տրը։ Մուսաիլէյէ՝ Իւքէնտերիյէտէն հարէքէթ իթմէզտէն էվվէլ Խրտիվ հազրէթլէրինէն հուզուրընա գապուլ իտիլէրէք, քէնտիսինէ 2ընճի բիւթպէտէն պիր գըլմա Մէճիտի նիշանը իլմա օլընմըշ տրը։

—Արնավուտլըգտա վագը Տրինիցա գազաը գայմագամընն կէչէն բազար կիւնիւ վէֆաթ իթտիկի՝ խուսուսի պիր թէլէկրաֆտան անկաշըմըշ տրը։

Պէօյիւք ասքէրի կէչիտ բէք բարլագ պիր սուրէթտէ վուգու պուլմուշ տրը։ Բէյսը ճիւմհուր՝ քէմալ չէվգ ու չէթարէթլէ ալգրշանմըշ տրը։ Հավա զայէթ կիւզել օլուպ, թէքմիլ Բարիզ չէհրի՝ պիր հարէքէթը ազիմէտէ պուլընմըշ տրը։ Տիւն ազշամ սաաթ 5 բատտէյերինտէ բէյսը ճիւմհուրը բէսմը կէչիտտէն ավտէթլէ էլիզէ սէրայրնա տուխուլ իթտիկի սըրատա, ժագօբ Նամընտա պիրի հալէ միւնասիպ օյմայան պիր մուամէլէտէ պուլընմըշ օլտրղընտան, տէրհալ թահթը թէվգիֆէ ալընմըշ, վէ խթիճվապ օյունտրգտա, քէնտիսինին պիր չօգ իխթիրաաթ սահիպի օլտուղընը վէ լաքին իխթիրաաթը մէզքիւրէնին հիչ պիրինտէ նայը մուվաֆֆագի յէթի օյմատրղընը պէյան, վէ չիմտի որրգ ճէլպը տիգգաթ իչիւն պէօյլէ պիր մուամէլէտէ պուլունտրղընը իգրար իթմիշ տիր։

Սօֆիա 15 յունիս

Հարպիւէ նազրը միրալայ Մութ գուրօֆ՝ պիր վագթտան պէրու նամիգաճ պուլընտրղընտան, քէնտիսինի հէքիմլէրէ կէօսթէրմէք իւզրէ Վիէննայա ազիմէթ իթմիշ տիր։ Էնանի զայպուպէթինտէ գայմագամ Բէյթրօֆ՝ հարպիւէ նէզարէթինէ իճրատ վէքիալէթ իտեճէք տիր։

Ադանա Պուլգարիէն վէրտիկի մալիւմատա կէօրէ, յունիս 16 թարիխլի Պուլկար նօթասընա տարի Տէրսաատէթտէն վարիտ օլան խապէրլէր մուճիպը մէճմունիէթ օլուպ, մէմլէքէթտէ պիր հիւսնիւ թէէսիր հուսուլէ կէթիրմիշլէր տիր։

—Ամասիա միթէսարրֆիր սապրգ Մէհմէտ բաշա հազրէթլէրինէ 2000 ղրշ. մաազուլիէթ մաաշը թախսիս պուլրըմըշ տրը։

—Սալոնտա օգունտրղընա կէօրէ, տիւն սապահ սաաթ 12 բատտէյերինտէ Մարսիլիատան չէհրիմզէ վասրլ օլան Իթալիա վաբօրը չամանտրայա բապթ իտիլմէքտէ պուլունտրղը սրբատա, մէզքիւր վաբօրը՝ իչիւնճի գաբտանը սանտալը-նա բաքիպ օյարագ գարայա չրգմագ իւզրէ Գարաբէյ իսքէլէսինէ կիթտիկի էնատէ, տէնիզտէ նէօվ պէթ պէքլէմէքտէ օլան Ռուսսմաթ մուհաֆազա սէմուրլարընտան Լազ Մուսթաֆա էֆ՝ բաբիպ օյտուղը գայրղրյա մէզքիւր սանտալը իւզէրինէ կիտէրէք վէ տէրունինտէ պուլընան գաբտանտան չիպգէնէրէք, իճրա էյլէտիկի մուայէնէտէ, գաբտանը իւզէրինտէ իտխալի մէմնու օլան բէվօվէր պուլունտրղընը անլամասը վէ գաբտանը մէրգում թարաֆընտան տա չիտտէթլէ մուխաէֆէթի իտիլմէսի իւզէրինէ, մուամիլէյէ Մուսթաֆա էֆ՝ պիր զայրէթը ֆէվգէլատէ իպազ իլէ մէրգումը գուճագլայարագ, քէնտի գայը ղընա ալմըշ, վէ կէօմրիւք տարէ-սինէ կէօմիւրմէկէ պաշլամըշ օյտուղը էանատէ, գաբտան եէտինտէ մէվճուտ օյան 20 բէվօվէրտէն 7սի նի տէնիզ աթմըշ տրը։

Մուամիլէյէ Մուսթաֆա էֆ՝ տախ գաբտանը պու հարէքէթինի մէն իմմէկէ չալըշարագ գօյմարը թուրմուշ, վէ պու սուրէթէյէ կէօմրիւք տարէկէսինէ գատար կէօմիւրմէկէ պաշլամըշ օյտուղը էանատէ, գաբտան եէտինտէ մէվճուտ օյան մէզքիւր բէվօվէրէրէն տախ իլէ զապթանը մահալլիէտէն պիր զաթ տախ իշթիրաք իտեճէք լէի տիր։

—Խրփիվը սապրգ Իսմաիլ բաշա հազրէթլէրինէն մախտումը Ֆուատ բաշա հազրէթլէրի՝ էվվէլքի կիւն Իսքէնտերիէտէն Տէրսաատէթ կէլէրէք բէտէրինին Էմիրկեանտ քեաին սահիլխանէսինէ էնմիշ տիր։

—Էվվէլքի կիւն Ռուսճուգտան չէհրիմզէ 170 նաֆուս Իսլամ մուհաճիր վէրբուտ իթմիշ տիր։ Պունլարտան 24 նաֆուսը՝ պէրաի իս քեան տիւն Գիւօմահէապա կէօնտէ բիմիշլէր տիր։

—Ռուս վաբօր գումբանեասընն Տէրսաատէթ ուժումի աճէնթէլիկինէ թարին գըլընմըշ օլան մէզքիւր գումբանեասին Իւքէնտերիյէ աճէնթէսի Մ. Թ. Իվանօֆ՝ էվվէլքի կիւն Տէրսաատէթէ միվասէլէթ իտուպ իրֆան վավիֆէյէ պաշլամըշ տրը։ Մուամիլէյէ՝ Իւքէնտերիյէտէն հարէքէթ իթմէզտէն էվվէլ Խրտիվ հազրէթլէրինէն հուզուրընա գապուլ իտիլէրէք, քէնտիսինէ 2ընճի բիւթպէտէն պիր գըլմա Մէճիտի նիշանը իլմա օլընմըշ տրը։

—Արնավուտլըգտա վագը Տրինիցա գազաը գայմագամընն կէչէն բազար կիւնիւ վէֆաթ իթտիկի՝ խուսուսի պիր թէլէկրաֆտան անկաշըմըշ տրը։

—Ամասիայի միթէսարրֆիր սապրգ Մէհմէտ բաշա հազրէթլէրինէ 2000 ղրշ. մաազուլիէթ մաաշը թախսիս պուլրըմըշ տրը։

—Սալոնտա օգունտրղընա կէօրէ, տիւն սապահ սաաթ 12 բատտէյերինտէ Մարսիլիատան չէհրիմզէ վասրլ օլան Իթալիա վաբօրը չամանտրայա բապթ իտիլմէքտէ պուլունտրղը սրբատա, մէզքիւր վաբօրը՝ իչիւնճի գաբտանը սանտալը-նա բաքիպ օյարագ գարայա չրգմագ իւզրէ Գարաբէյ իսքէլէսինէ կիթտիկի էնատէ, տէնիզտէ նէօվ պէթ պէքլէմէքտէ օլան Ռուսսմաթ մուհաֆազա սէմուրլարընտան Լազ Մուսթաֆա էֆ՝ բաբիպ օյտուղը գայրղրյա մէզքիւր սանտալը իւզէրինէ կիտէրէք վէ տէրունինտէ պուլընան գաբտանտան չիպգէնէրէք, իճրա էյլէտիկի մուայէնէտէ, գաբտանը իւզէրինտէ իտխալի մէմնու օլան բէվօվէր պուլունտրղընը անլամասը վէ գաբտանը մէրգում թարաֆընտան տա չիտտէթլէ մուխաէֆէթի իտիլմէսի իւզէրինէ, մուամիլէյէ Մուսթաֆա էֆ՝ պիր զայրէթը ֆէվգէլատէ իպազ իլէ մէրգումը գուճագլայարագ, քէնտի գայը ղընա ալմըշ, վէ կէօմրիւք տարէ-սինէ կէօմիւրմէկէ պաշլամըշ օյտուղը էանատէ, գաբտան եէտինտէ մէվճուտ օյան 20 բէվօվէրտէն 7սի նի տէնիզ աթմըշ տրը։

Մուամիլէյէ՝ Մուսթաֆա էֆ՝ տախ գաբտանը պու հարէքէթինի մէն իմմէկէ չալըշարագ գօյմարը թուրմուշ, վէ պու սուրէթէյէ կէօմրիւք տարէկէսինէ գատար կէօմիւրմէկէ պաշլամըշ օյտուղը էանատէ, գաբտան եէտինտէ մէվճուտ օյան մէզքիւր բէվօվէրէրէն տախ իլէ զապթանը մահալլիէտէն պիր զաթ տախ իշթիրաք իտեճէք լէի տիր։

—Ամասիայի միթէսարրֆիր սապրգ Մէհմէտ բաշա հազրէթլէրինէ 2000 ղրշ. մաազուլիէթ մաաշը թախսիս պուլրըմըշ տրը։

—Սալոնտա օգունտրղընա կէօրէ, տիւն սապահ սաաթ 12 բատտէյերինտէ Մարսիլիատան չէհրիմզէ վասրլ օլան Իթալիա վաբօրը չամանտրայա բապթ իտիլմէքտէ պուլունտրղը սրբատա, մէզքիւր վաբօրը՝ իչիւնճի գաբտանը սանտալը-նա բաքիպ օյարագ գարայա չրգմագ իւզրէ Գարաբէյ իսքէլէսինէ կիթտիկի էնատէ, տէնիզտէ նէօվ պէթ պէքլէմէքտէ օլան Ռուսսմաթ մուհաֆազա սէմուրլարընտան Լազ Մուսթաֆա էֆ՝ բաբիպ օյտուղը գայրղրյա մէզքիւր սանտալը իւզէրինէ կիտէրէք վէ տէրունինտէ պուլընան գաբտանտան չիպգէնէրէք, իճրա էյլէտիկի մուայէնէտէ, գաբտանը իւզէրինտէ իտխալի մէմնու օլան բէվօվէր պուլունտրղընը անլամասը վէ գաբտանը մէրգում թարաֆընտան տա չիտտէթլէ մուխաէֆէթի իտիլմէսի իւզէրինէ, մուամիլէյէ Մուսթաֆա էֆ՝ պիր զայրէթը ֆէվգէլատէ իպազ իլէ մէրգումը գուճագլայարագ, քէնտի գայը ղընա ալմըշ, վէ կէօմրիւք տարէ-սինէ կէօմիւրմէկէ պաշլամըշ օյտուղը էանատէ, գաբտան եէտինտէ մէվճուտ օյան մէզքիւր բէվօվէրէրէն տախ իլէ զապթանը մահալլիէտէն պիր զաթ տախ իշթիրաք իտեճէք լէի տիր։

—Խրփիվը սապրգ Իսմաիլ բաշա հազրէթլէրինէն մախտումը Ֆուատ բաշա հազրէթլէրի՝ էվվէլքի կիւն Իսքէնտերիէտէն Տէրսաատէթ կէլէրէք բէտէրինին Էմիրկեանտ քեաին սահիլխանէսինէ էնմիշ տիր։

—Էվվէլքի կիւն Ռուսճուգտան չէհրիմզէ 170 նաֆուս Իսլամ մուհաճիր վէրբուտ իթմիշ տիր։ Պունլարտան 24 նաֆուսը՝ պէրաի իս քեան տիւն Գիւօմահէապա կէօնտէ բիմիշլէր տիր։

—Ռուս վաբօր գումբանեասընն Տէրսաատէթ ուժումի աճէնթէլիկինէ թարին գըլընմըշ օլան մէզքիւր գումբանեասին Իւքէնտերիյէ աճէնթէսի Մ. Թ. Իվանօֆ՝ էվվէլքի կիւն Տէրսաատէթէ միվասէլէթ իտուպ իրֆան վավիֆէյէ պաշլամըշ տրը։ Մուամիլէյէ՝ Իւքէնտերիյէտէն հարէքէթ իթմէզտէն էվվէլ Խրտիվ հազրէթլէրինէն հուզուրընա գապուլ իտիլէրէք, քէնտիսինէ 2ընճի բիւթպէտէն պիր գըլմա Մէճիտի նիշանը իլմա օլընմըշ տրը։

—Արնավուտլըգտա վագը Տրինիցա գազաը գայմագամընն կէչէն բազար կիւնիւ վէֆաթ իթտիկի՝ խուսուսի պիր թէլէկրաֆտան անկաշըմըշ տրը։

—Սմիրնայի սօգագլարընն սուլանմասը իչիւն Շէհրէմանի Թէֆթիշ Տէրգահընա մուրաճաաթ օրունա։

—Ամանա վիլայէթինտէ ճէրէյան իտէն Սէյհան վէ Ճէյհան նէհրլէրի-նին վուգուա կէթիրտիքլէրի մաղարրաթի էօնիւնիւ ալմագ վէ վիլայէթ մէզքիւրէ արազիսի սուլանապիլէճէք սուրէթտէ գանալար հաֆր օրընմագ իչիւն Նաֆիա Նէզարէթի թարաֆընտան սու միհէնտիսի Միհրան էֆ. Ամանայա կէօնտէրիլտիկի կիպի, զրրաաթ նօգթաի Նազարընտան էհէմմիյէթի տէրքեար օյան նօգթալարը թարի իլճագ իտէն մահալլէրէ սու ագտրրրլմասը զրմ-ընտա մահալլի զրրաաթ միֆէթ-թիշնէ տախի էվամիրը գալիլէ վէրիլմիշ տիր։

—Պէյրութ թարաֆլարընտա չիտ-տէթը հարարէթ՝ տայանրլմազ պիր հալէ կէլտիկինտէն, էհալի տաղլա-րա չէքիլմիշլէր, վէ պիր չօղը տա կէչէն հաֆթա ճէպէլը Լիպնան թա-րաֆընա կիթմիշլէր տիր։

Իզմիրտէ տախի 39 տէրէճէ սը-ճագ իթմէքտէ օլտրը՝ օրատան եաղըլըյօր։

—Ինչալարը միւգթէզիի իրատէի Սէնիրէտէն օլան ասքէրի եօղլարն ինչաթընա պու քէրրէ պաշլանմըշ տրը։

—Տիրապէքիր բէտիֆ գօմանտա-նը միրիլիվա Օսման Սաֆի բաշա՝ պու քէրրէ պա իրատէի Սէնիյէ Եօղկատ բէտիֆ գօմանտանլըղընա թարին պուլրըլմըշ տրը։

—Ամասիա միթէսարրֆիր սապրգ Մէհմէտ բաշա հազրէթլէրինէ 2000 ղրշ. մաազուլիէթ մաաշը թախսիս պուլրըմըշ տրը։

—Սալոնտա օգունտրղընա կէօրէ, տիւն սապահ սաաթ 12 բատտէյ-էրինտէ Մարսիլիատան չէհրիմզէ վասրլ օլան Իթալիա վաբօրը չաման-տրայա բապթ իտիլմէքտէ պու-լունտրղը սրբատա, մէզքիւր վաբօ-րը՝ իչիւնճի գաբտանը սանտալը-նա բաքիպ օյարագ գարայա չրգ-մագ իւզրէ Գարաբէյ իսքէլէսինէ կիթտիկի էնատէ, տէնիզտէ նէօվ պէթ պէքլէմէքտէ օլան Ռուսսմաթ մուհաֆազա սէմուրլարընտան Լազ Մուսթաֆա էֆ՝ բաբիպ օյտուղը գայրղրյա մէզքիւր սանտալը իւզէրինէ կիտէրէք վէ տէրունինտէ պուլընան գաբտանտան չիպգէնէրէք, իճրա էյլէտիկի մուայէնէտէ, գաբտանը իւզէրինտէ իտխալի մէմնու օլան բէվօվէր պուլունտրղընը անլամասը վէ գաբտանը մէրգում թարաֆընտան տա չիտտէթլէ մուխաէֆէթի իտիլմէսի իւզէրինէ, մուամիլէյէ Մուսթաֆա էֆ՝ պիր զայրէթը ֆէվգէլատէ իպազ իլէ մէրգումը գուճագլայարագ, քէնտի գայը ղընա ալմըշ, վէ կէօմրիւք տարէ-սինէ կէօմիւրմէկէ պաշլամըշ օյտուղը էանատէ, գաբտան եէտինտէ մէվճուտ օյան մէզքիւր բէվօվէրէրէն տախ իլէ զապթանը մահալլիէտէն պիր զաթ տախ իշթիրաք իտեճէք լէի տիր։

—Ռումելի տէվիրը իլմիրէ վէ միլ-քիրէ վէ ասքէրիլէյէ չու կիւնլէրտէ պիր մաաշ իթասը իչիւն Խազինէի Մալիյէէ թէտարիքեաթտա պուլը-նըլտրը իչիտիմիշ տիր։

—Հիւբիւմէթը Սէնիյէ իլէ Ասսթ-բիա տէվլէթի արասընտա ագտ օր-նաճագ թիճարէթ ահանամէսինին միւզաքէրէսինէ մէմուր օյան գօսի-սիսն՝ տիւն տարբէի Խարիճիյէտէ միւսթէչար Տատեան Ցարութիւն բաշա հազրէթլէրինին թահթը բի-յասէթինտէ ագտը իճթիմա իտե-րէք, միւզաքէրաթա տէվամ իթմիշ տիր։

—Մ. Թուգասընն Մուտանեատան Պրուսա վէ Գէօթահէյա պիր շը-մէնտֆէր խաթթը ինչասը իչիւն Նաֆիա Նէզարէթինէ մուգա պու-լան միւրաճաաթը՝ նէզարէթը միւ-չարէլէյհաճա նազարը տրգգաթա ալընարագ, մէվգրի թէտգիգ վագ իտիլմիշ տիր։ Երնէ խաթթը մէզքիւ-բըն ինչասընա իպալիպ օյան եաթագ վակէն գումբանեասը միտիրի Մ. Նակէլմաքէր տախի պու քէրրէ Էվ-բօքատան Տէրսաատէթէ կէլմիշտիր։

—Ֆրանսրպ սէֆիրի գօսթ տը Մօն-թէպլլօ՝ եարընն մէէգունէն Ֆրան-սայա ազիմէթ իտուպ, 3 հաֆթա սօնրա զէվճէսիլէ պիրլիքտէ Տէրսա-ատէթէ ավտէթ իտեճէք տիր։

—Ախիրէն Քէրեսթէճիրտէ վու-գու պուլան Հարիգ տէն տօլայը քէ-րէսթէ ֆիլաթը 100տէ 25–30 բատ-տէսինտէ ֆրրլամըշ տրը։

Հարիգը մէզքիւրտէն տօլայը զա-բարտիտէ օյան սիկուրթա գումբան եալարընն էսամիսի իլէ մրգտարը զարարլարընը տիւնքի նիւսքէմիզտէ եաղմըշ իտիք։ Քէզալիք Սիկուրթա գումբանեալարընտան Տաչիա Ռու-մանիանն 8500, Ռուսինն 700, Ան-զէաթիշէնն 450, վէ Էսքէրանսն տախի 100 լիրա զարարտիտէ օյտրգ-լարը՝ մուախխէրէն խապէր ալընմըշ տրը։

—Ագարեան Անտոն էֆէնտի՝ էվվէլ-քի կիւն Կաշթէյն գաբլըճալարընա միլթէկճճիհէն չէհրիմզէտէն հա-րէքէթ իթմիշ օյուպ, պիր այա գա-տար ավտէթ իտեճէք տիր։

—Միճթէտէպ Ամէրիգա տէվլէ-թինին Տէրսաատէթի ժէնէրալ գօն-սօլօսը Մ. Սէյնի՝ էվվէլքի կիւն իքի այ մէէգունիրէթլէ զէվճէսիլէ պէ-բապէր Նիւ-Եօրգա ազիմէթ իթմիշ օյուպ, մուամիլէյհին էսնահի զայ-պուպէթինտէ ժէնէրալ գօնսօլօսլրգ մէմուրիէթի՝ տէվլէթը միշարէյէ-հանն գօնսօլօս վէքիլի Ազարեան ժազէֆ էֆ. թաշաֆընտան իրֆա օ-ղունաճագ տրը։

—Ամերիկայի գօսթ Մօնտանեատան Գրանտ վէ Գէօթահէյա պիր շը-մէնտֆէր խաթթը ինչասը իչիւն Նաֆիա Նէզարէթինէ մուգա պու-լան միւրաճաաթը՝ նէզարէթը միւ-չարէլէյհաճա նազարը տրգգաթա ալընարագ, մէվգրի թէտգիգ վագ իտիլմիշ տիր։ Երնէ խաթթը մէզքիւ-բըն ինչասընա իպալիպ օյան եաթագ վակէն գումբանեասը միտիրի Մ. Նակէլմաքէր տախի պու քէրրէ Էվ-բօքատան Տէրսաատէթէ կէլմիշտիր։

—Սուլթան Ահմէտ վէ Ասլասօֆիա վէ Սուլթան Պայազիտ մէչիտանլարը նա վէ չէհրիմզէն սաիր ճիհէթլէրի-նէ տիւն տախի պիր խապէր չէքիրկէ եաղմըշ տրը։

—Թրապիզոն Իթալիան գօնսօլօս-ըղընա՝ Մ. Գօմբանո տը Պրիչանթօ նամընտա պիր զաթ թալին օլընմըշ տրը։

—Կէչէն ճումաա էրթէսի կիւնիւ սաաթ 9 բատտէյերինտէ Օրթաքէօյ-տէ գրը թարաֆլարընտա Անպարը Տէրէ նամ մահալտէ պիր Իսլամ ի-նէքճինին ախբրընտան աթէշ գու-հուր իտերէք, մէզքիւր ախբր իլէ տերունինտէ պուլրնան 1 պէկիր, 7 ինէք, 3 պուզաղը եանմըշ տրը։

—Շէհրիմիզ մէչհուր տաաա վէ-քիլլերինտէն վէ Ինկիլիզ թէպաա-սընտան Մ. Ալլանն Պէօյիւք ատատա Կարիֆալիէ նամ մահալտէ ի-գամէթ իթտիկի խանէտէ կէչէն բա-զար կէճէսի պէօյիւճէք պիր սըր-գաթ վուգու պուլմուշ տրը։

Մ. Ալլան՝ մէզքիւր խանէտէ պա-ղը թամրաթ իճրասը իչիւն ամէլէ ճէպպ էյլէմիշ իտի։ Մուամիլէյհ՝ օ կէճէ սաաթ 6 բատտէյերինտէ եա-թաճաղը սրբատա խանէսինի կէօղ-տէն կէչիրիպ, պիր գանատը պո-յանմագ իչիւն չրդարբլմըշ օյան եա-թագ օտասընտաքի բէնչէրէտէն մատա խանէնին քեաֆֆեի բէն-չէրէյէրի գաբալը օյտրղընը կէօր-միշ վէ մէզքիւր թէք բէնչէրէնին տախի տիկէր գանատը գաբալրմիշ։

Մ. Ալլան՝ սապահլալն ուանտը-ղընտա մէզքիւր գանատն տախի ա-չբլմըշ օյտուղընը վէ ագշամտան մա-սանրն իւզէրինէ վագ իթմիշ օյտուղը ըէվօլվէրի իլէ սաաթընն վէ անախ թարլարընն չալընմըշ օյտուղընը միշահէտէ իթմիշ տիր։

Մուամիլէյհ՝ հէման եաթագ օտաս-ընն եանընտաքի օտաա գօշարագ զէվճէսինին պազը միճէվճէրաթբյա պէրապէր էրթէսի կիւն մաղա-զասընա կէօթիւրմէք իւզրէ պիր սանտրղա վագ իթմիշ օյտուղը 700 լիրալը արամ չ խսե տէ, կէրեք մէպ-լաղը մէզգուրրն վէ կէրեք միճէվ հէրաթրն տախի չալընմըշ օյտուղընը կէօրմիշ տիր։

Գու օտանընն բէնչէրէյէրի տախի ագշամտան գաբալը օյտրգլարը հալ-տէ սապահլալն պիրիսի աչրգ պու-լունտրղընտան, խրրսրզլարրն պու բէնչէրէտէն գաչտրգլարը անկաշըմըշ տրը։ Մ. Ալլանն խանէսինտէ պիր պէքճի քէօբէք սաաթբնտագտա ի-միշ խսե տէ, սրրգաթն վուգու պուլտուղը կէճէտէն պիր գաչ կիւն ագտէմ պիրտէն պիրբ էօյմիշ օ-տուրընտան, խրրսրզլարրն՝ էվվէլճէ մ զիւբը հայվանը էօյտիւրտիւքլերի զանն օյունուլյօր։

—Մանասթրը վիլայէթինտէ Եէօ-բիւճէ գաղասընտա Բէնէլէթ գա-սապասընտա պու քէրրէ թէլէկրաֆ մէրքէզի քիւշատ օյընարագ մուխա-պէրաթա պաշլանմըշ տրը։

—Էվվէլքի կէճէ Եէնի քէօյտէ վագը Էրվէնի Գաթօլիք քիլիսէսինին գաբուսընա հէնուզ տիւնեայա կէլ-միշ պիր երքէք չօճուգ պրրագրլմըշ օյմաղա, քիլիսէ իտարէսի թարա-ֆընտան սիւտանայա վերիլմիշ տիր։

—Դատրքէօյիւնտէ ֆրանսրլրգ իտէն Կարապետին թապաքերը տիկէր Կարապետին սանտըղը՝ էվ-վէլքի կէճէ գէրրլարագ իչինտէն 56 լիրա իլէ պիր գօրտոնը սրրգաթ օյընտրղընտան, իտիլէն շիւպհէ իւ-զէրինէ մէրգումն գանը թահթը թէվգիֆէ ալընմըշ տրը։

—Ամյտրն շրմէնտրֆէր գումբան եասընն Տէնիզի իչէրիսինէ գատար ինչասընա պաշլամըշ օյտուղ գօլ խաթթը՝ պու քէրրէ խրիամ պուլ-մըշ օյմաղա, եագընտա բէսմը քիւ շատ իթրա օյունաճագ տրը։

—Սմ մայոտա Էտրին-Գաբուսը ճիվաբընտա պիր էքմէքճի ֆրուն-տա տուսթկեահարլրգ իթմէքտէ օյան Եանեայը Տրմիթրի Նամ քիմ սէյէ մրսաֆիր կէլմիշ օյան պէշ հէմշէհրլիլերի՝ մէրգումն 5000 ղրշ նագտընը վէ պազը էշեասընը հավի պուլրնան սանտրղընը սրրգաթրա ֆիրրար իթմիշլէր իսե տէ, զապթաճա վուգու պուլան թէհլիքլի նէթիճէսինտէ ճիվմէսի տէ տեբտեսի օյունմըշլար տրը։

—Բրիֆաթ պէյին գաթիլինտն տօլայը մաղնուն պուլրնան թէսպիհ-ճի Մուրնին Սուլթան Պայազիտ ճա միսի հավլիսինտէքի սէրկիսի տիւն զապրթա թարաֆընտան թէհշարրի իտրլիպ, պազը էվվագ իլէ պիր տէ գրրրգ պուլշագ զուհուր իթտիկին տէն, պունլար՝ Տէրսաատէթ պի-

տայէթ միւտտաիի ուժումիլիկինէ կէօնտէրիլմիշլէր տիր։ Տիրկէր մազ-նունլարին իսթինթագլարընա տէ-վամ իտիլմէքտէ տիր։

—Ադաբազարը ճիվարընտա իքի թիւթիւն գաչագճրրը բուսուսյա եա-թարագ 4 գօլճուլը գաթլ ու թէ-լէֆ իթմիշլէր վէ քէնտիլերի տէ եագայր էլէ վէրմիշլէր տիր։

—1889 սէնէսի զարֆ նտա Զա-նագ Գալէ պօղազընտան կէչէն սէ-ֆինէլէրին մէճմուը 9564 գրթալա պալիզ օյմուշ, վէ սէֆինը մէզքիւ-բէ 10,057,827 թանէլաթօ հաճմին-տէ պուլունմուշ տրը։

—Հէր սէնէ Լօնտրատա իճթիմա իտէն մաքինա ճէմիյէթինին պու սէ-նէքի իճթիմարնտա թարաֆը հիւ-քիւմէթը Սէնիյէտէն մէպուս սրֆա-թրյալա հազրը պուլընմագ իւզրէ Պահրիյէ զապթանընտան միրալայ Ահմէտ պէյ իլէ նէզարէթը միշա-բէյէհա թօրբիլ վէ ֆէնն գօմիսիօնը ազասընտան գօ, ազասը Շիւքրի էֆ-պա իրատէի Սէնիյէ մէմուր իտի-տիքլէրինտէն, մուամիլէյհիւմա եա-գընտա Լօնտրայա կիտեճէքլէր տիր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Պիր գաչ կիւնտէն պէրու Տէրսա-ատէթէ կէլմիշ օյան Անոյեան Գեր-Տ. Գաբրիէլ վարդապետ՝ Ս. Երու-սաղէմ Բաթրիգի Ամեն. Տ. Յարու-թիւն Սրբազան հազրէթլէրինին էմ-ու գարարը մուճիպինճէ պու կիւն Ս. Էջմիածինէ միլիթէվճճիհէն չէհ-բիմիզտէն հարէքէթ իտիյօր։

Պունտան ագտմ եաղարդրմըզ վէճճիլ, մուամիլէյհ վարդապետ՝ Նուիրակութիւն մէմուրիյէթիլէ Ի-րան վէ հինտիսթանա կիտեճէկին-տէն, Ս. Էջմիածինտէ վէճ. Տ. Մա-կար Սրբազան Կաթողիկոս հազրէթ-լէրինտէն պիր գոնդակ ալամ իս-թիհսալ իտեճէք տիր։

Միւճէտտէտէն ինչա օյունան Ս. Փրկիչ խասթախանէսինէ վաղ օյուն-մաղ իչիւն Կիւլպէնկեան Պատրիկ վէ Յակոբեան Միքայէլ էֆ.էրին քէսիի սէմահանի ու միւրուվվէթթ-ընտէն 500 լիրա պէտել իլէ էվրօ-բայա սրբարրդ իթմիքլէրինի պուն-տան ագտէմ եաղարդրմըզ մունթա-զամ գարեօլարրն պու քէրրէ եօ-լա չրգարբլրրգլարը խթիխպար օ-լունմըշ տրը։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ

Ուսումն. Խորհրդոյ Ազգ. Կեդրոնական Վարչութեան.

Ուսումնական Խորհուրդս կրկին պաշտօնական գրութեամբը հրաւի-րած էր Մարաքաք

ԼՕՆՏՈՆՅԱՆ ՍԼՈՒՀԱԹ

ԻՆԿԻԼԻԹԵՐՈՒ ԱՏՈՒՈՒՆ ՎԷ ԻՆԿԻԼԻԶ ՄԻԼԼԷԹԻ ԵՐԻՄԻ ՊԼՇԻՆՃԻ ՄԷՋԹՈՒՊ

ԳՐԱԼԻՑԱ

Լոնտրա 3 յուլիս 1890

Պիր Ինկիլիզ խանէսինտէ պուլուն տրպլնրզ հայտէ՝ ճէմիրէլէ խիթամ վէրիլտիկի սրբատա ուսմուշ հուզզարը բիանօ, վէ եահօտ քէման, վէ եա սաիր պիր սաղ իւզէրինտէ թէրէն նիւշ իտիլէն պիր նաղմէ յի քէմալը իհսիրամ իլէ տիրնէտիքլէրինի կէօրիբրսիւնիւզ —Պու նաղմէ «Կօտ Սէյվ տհի Գուին» (Եա՛ Ալլահ գրալիցայը մուհաֆազա էյլէ) տուսաբ տրը. Ինկիլիզլէր հիւքմտարլարը էրքէք օլուբ իսէ, «Գուին» (գրալիցա) քէլիսէսինի «Գինկ» (գրալ)ա թէպ տիլ իտուպ, եինէ պու նաղմէ յի թէ բէննիւշ իտէրլէր. վէ բէք էյի պիլմէլի տիր քի՝ տիւնեանրն պէշ գրսմրնտա պուլրնան Ինկիլիզ խանէլէրինտէ, աղ չօգ թէրպիէսի օլան ատամլարտան միւբէքքէպ պիր ճէմի յէթ թէշէքքիւլ իտինճէ չէնիկէ՝ պաշլանտրզը սրբատա, վէ խիթամրն տան սօնրա «Կօտ Սէյվ տհի Գուին» տուսաբրնն թէրէննիւշ իտիլսէմէսի միւմքին տէյիլ տիր։

Զանն իտէր իսէմ եալրնրզ պու հալ՝ Ինկիլիզլէրին քէնտի գրալիցալարրնա օլան մուհապաէթլէրինի, եահօտ՝ տահա տօղրուսը՝ Ինկիլիզ միլլէթինին մէվճուտ օլան թարզը հիւքիւմէթի քէմալը խուլուս իլէ գապուլ իթմէք խուսուսընտաքի մուհաֆազաքէարլըզընը իսպաթ իթմէկէ քէրաֆի տիր։

Գրալիցա Վիգթօրիա չիմտի եարբմ ասրը միւթէճավուզ պիր միւտտէթտէն պէրի իճրաի հիւքմ իտէյօր. էլհալէթու հազիհի քէնտիսի հիւքմտարլարրն էն միւսինի օլուպ, միւտտէթը հիւքիւմէթինտէ տիւնեանրն հէր թարաֆրնտա պունճա վուգուաթ վէ թէպտտիւլաթ զուհուր էյլէմիշ օյտրզը հալտէ, քիւրբէի արզրն մէսքիւն գրսմրնրն ալթրտա պիրինի թէչբիլ իտէն մէմալիքինտէ ճէմիլթը պէշէրիէնին տէօրթտէ պիրի՝ տայմա քէնտիսինէ իպրազը հիւրմէթի էյլէմիշ, վէ մէմալիքի կիւնտէն կիւնէ արթմրզ տրը։

Պու հալ Ինկիլթէրա գավանիրինն ճէ գրարրն վէ եահօտ գրալիցանրն թուլթրդը մէվզրը թապի պիր նէթիճէսի տիր։

Ինկիլթէրա գանունարրնճա մազամր հիւքիւմէթտէ պուլրնան զամ՝ մէվճուտ օլան իտարէնին պագասրնրն պէրհալթի պիր տէլիլի տիր. անրն լչին մազամր հիւքիւմէթին սինհալլ գամամասրը թէէմին իթմէք բէք միհիմմ պիր մատտէ օլուպ. գրալ Իշինճի Կիւեօմրն զէմանրնտա վազ օլրան «ազթ օֆ սէթլմէնթ» նիզամնամէսինտէ Ինկիլ թէրատա հիւքիւմէթին «վէրասէթ» ուսուլինէ թապի օլորզր պէյան ի ուլիտիկի սրբատա, «լուա սաիզ» ուսուլրինին գապուլի. եանի էն եագրն վարկա գատրն օլուր իսէ անրն տա թախթր հիւքիւմէթէ օթուրմասը պէյան իտիլմիշ օլմասը՝ պունտան իլէրի կէլմիշ տիր։

Լոռա Սալիէ ուսուլինին (եանի գատնլարրն տա հիւքմտար օյապիմէլէրինին) ճարի օլորզը մէմալիքտէ չիմտիէ գատար իճրա օլրան թէճրիպէ՝ հիւքիւմէթին էրքէքլէրտէն գիրատէ գատրնլար թարաֆրնտան իհրազ օլրնտրզրնր իսպաթ իլէմիշ տիր։ Ֆագաթ Ինկիլթէրատա գրրալ վէ եա գրալիցա օլան զաթրն իրզա իտէճէկի վազիֆէ օ գատար սատէ տիր քի, պունր պիր գատրն տա քէմալը սուհուլէթլէ իրֆա իտէ պիլիր։ վէ հիւքիւմտարրն պիր գատրն օլմասը՝ քէնտիսինէ պիր գաթ տահա իպրազը հիւրմէթ իտիլմէսինի մուճիպ օլաճագ մէվատտան պուլրնտրզը կիպի, պիր չօգ մէրասիմին տէ չաշասրնը արթրրտրզրնտան Ինկիլիզ միլլէթի՝ մագամը հիւքիւմէթէ ճէմիլթը պէշէրիէնին կիւզել գրսմրնտան պիրինի գուուտ իթտիկինի կէօրտիւկինտէ, թէէսսիւֆ իթմէյիպ, պիլաքս մէմնուն օլուր։

Մէզքիւր «ԷՐԼՅ ՕՖ ՎԷՐԼԻՆ» նիզամնամէսի աճքեամրնճա՝ գաթ օլրք մէզհէպկինէ մէնսուպ օլան Սթուարթ խանէտանը՝ իճրաի հիւքիւմէթ իթմէք հագգրնտա սուրէթը գաթիլէտէ մէն իտիլմիշ տիր։ Գրալիցա Վիգթօրիանրն մէնսուպ օլորզը Հանովրա խանէտանը ազասրնտան պիրինին պիր գաթօլրք իլէ ագտր իզտիվաճ էյլէմէսի տէ —վէլէվ պու իզտիվաճրն վուգուի զէմանրնտա, օ զաթ մագամը հիւքիւմէթտէ պուլրնան պիլէ — թէքմիլ հուգուգրը զալպ իթմէսինի մուճիպ օլուր։ Պու խուսուս տա՝ Ինկիլիզլէրին բրօթէսթանլըղա նէ՝ պէօյուք էհէմմիյէթ վէրտիքլէրինի կէօսթէրմէքտէ օլուպ, վագրա Ինկիլթէրրատա խայլի Գաթօլրք պուլրնտրզը կիպի, իւլսթէր գազասրնտան մատտա թէքմիլ իրլանտա ատասրնրն, վէ Մաթա ճէզիրէսինին, վէ Գանատա գրթասրնրն էհալիսի տէ գաթօլրք իսէլէր տէ, գաթօլրք մէզհէպի ասրլ Ինկիլիզ գավմրնրն նաղարրնտա հիչ պիր զէման «ԲՕՔԷ-ՍԷ» (էհալինին մէյլ իթտիկի) պիր մէզհէպ օլամամրզ տրը։ Ինկիլիզլէրին —խարիճատ հիչ պիր բէյիսի օլմալրպ— քէնտի քէնտրնէ իտարէ օլրան պիր մէզհէպկ մուհապաէթ պաղլամրզ օլմալրը տա՝ զանն իտէրսին՝ պիր ատա հալինտէ օլան վաթանլարրնրն գարա գրթասրնա իհթիյաճը օյամասը էմրինտէքի արզուլարրնրն նէթայիճի ճիմէյէսինտէն տիր։

Գրալիցալրզ մագամրնրն թախսիսայր հէր սէնէ բարլամէնթօնրն հիրնր քիչատրնտա գապտնէթօթարաքճնտան թագտիմ օլրան պիր .ալիհա մուճիպճէ թաստիգ իտիլիր։ Գրալիցա Վիգթօրիատան էվվէլքի հիւքմտարրն զէմանրնտա՝ գրրալրգ մագամրնրն պիր չօգ էվալքը տա վար իտի իսէ տէ, չիմտի Լէնգասթր տուգալրզը արազիսին տէն պաշգա՝ էվալքը մէզքիւրէ հիւքիւմէթէ ահտ տիր։

Գրալիցանրն սէնէվի թախսիսայր իչ եիւզ սէքսէն պէշ պին Ինկիլիզ լիրաը տրը։ Միւշարէլէյհա պուբարատան անճագ եէտի պին պէշ եիւզ լիրա գատար պիր մէպլաղր պիզզաթ քէնտիսի ալրպ, պագրսր սէրայը գրալի մէսարիֆաթրնա, վէ սէրայլարրն վէ գասրլարրն մուհաֆազասրնա, վէ մասչաթա կիտէր։

Սաիր խանէտանը գրալի ազասրտա Բարլամէնթօտան միւհիմմ թախսիսաթլար ալրբլար. պունլարրն պաշլճաալրը չուռնալր տրը։

Բրէնս տը Կալ՝ պիր միլեոն ֆրանգ (Ֆօրնուալ տուգալրզրնրն հասրլաթը տա միշարէլէյհէ թախսիս օլնմրզ տրը։)

Զէվճեսի բրէնսէս տը Կալ՝ իքի եիւզ էլլի պին ֆրանգ։

Տիւգ տ'Էտինպուրկ իլէ տիւգ տը Գոննօթ՝ ալթը եիւզ երրմի պէշէր պին ֆրանգ։

Գրալիցանրն ամուճասը տիւք տը Քէմպրիճ՝ իչ եիւզ պին ֆրանգ իլէ Ինկիլթէրրտ օյտուսը պաշ գօսմանտանը մասչը։

Ալէմանիա իմբէրաթօրը լահրգը կիրեօմրն վալիտեսի իմբէրաթօրի ցա Վիգթօրիա Ֆրէտերիգ (Ինկիլթէրա գրալիցասրնրն քէրիմէսի սը ֆաթրյալ) իքի եիւզ պին ֆր։

Վէ դալրիհիւմ, վէ դալրիհիւմ։

Պու մասչալրրն է՛ն սօնը գրալիցանրն էն քիչիք քէրիմէսի բրէնսէս Պէաթրիսին սապգ Գուլկարիա թան բրէնսի Ալէքսանտր տը Պաթենպէրկին քիւչիք պիրատէրի իլէ իզտիվաճը զէմանրնտա թախսիս օլրնան մասչ տրը քի՝ Բարլամէնթօ թարաֆրնտան թաստիգ իթտիրմէք իչիւն օ զէման պաշ վէքեալէթտէ պուլրնան Մ. Կլատսթօն խայլի միւչքիլթա տիւչար օլմուշ իտի։

Պու թախսիսաթլարրն մէճմուը եիւզ եէթմիշ պին Ինկիլիզ լիրաը գատար տրը։ Գրալիցանրն իգամէ թինէ թախսիս օլրան սէրալարրն զբյմէթինին ֆայիզի (սէնէտ 14 միլեոն ֆր.) իլէ, միւշարէլէյհանրն մայէթինտէ պուլրնան 7620 քիշիլիք ասքէրի միւֆրէզէնին մասչաթը տա պու հիսապա իտխալ օլրնը իսէ՝ խանէտանը զրալի իչիւն Ինկիլթէրատա սէնէվի իխթիյար օլրնան մէսարիֆին էյլի միլեոն ֆրանգ գատար պիր մէպլաղ թէչքիլ իթտիկի կէօրիւլիւր քի՝ պիր միլեար ֆրանգրն ֆայիզի տիմէք տիր։

Ինկիլթէրա գրալիցասը չէմաթէթլի չէնլիքլէրի, վէ սաիր պու եօլտա մէրասիմի սէվմէզ. Ինկիլթէրրա սէրայը գրալիսինտէ —սաիր էվրօրա հիւքմտարարը սէրայլարրնտա օլտրզը կիպի— պիր չօգ թէչրիֆաթ մէմուրլարը վէ սաիր մէմուրին վար իսէ տէ, պունլարրն վազիֆէլէրինի պիլիֆիլ իլգա էյլէմէյէրինէ բէք ազ տէֆա վէսիլէ զուհուր իտէր։

Գրալիցանրն բէսմի գապուլէրի անճագ սէնէվի իքի իչ տէֆա իճրա օլրնան «տրաուինկ բում» եահօտ «լրվէ» տէնիլէն մէրասիմտէն իպարէթ տիր։

Պու բէսմին իճրա խտիտիկի կիւնլէրտէ միւշարիէյհա Պէրքս գազասը տախտրնտէքի եազրգ Վինտսօր սէրայրնտան (գրալիցա գըշ մէվսիմինի ալէյ էքսէր պու սէրայտա կէչիրիր) Լօնտրատա քի բէսմի սէրայա կէչիպ թախտ մահարնտէ այագ իւսթիւ տուրուր. սէրայա գապուլ օլրնան գատրնլար պիրէր պիրէր էօնիւնտէն կէչիպ, էյիլէրէք քէնտիսինի սէլամլարլար, վէ էլինի էօբէրլէր։ Պու բէսմ իքի սաաթ գատար տէվամ իտուպ, պատէհու գրալիցա սիթլիւ գահ. վէ բէնկինտէ օլան ալիր հանովրա թաթրնրն չէքտիքլէրի սալթանաթ ատրպասրնա բաքիպ օլուպ, եէնիտէն Վինտսօրա կիտէր։

Մամափէհի պու բէսմէ գապուլ օլրնմագ գօլայ պիր չէյ տիր զանն իթմէյինիզ։ Պու չէրէֆէ նաիլ օլմագ իչիւն գրալիցանրն պաշ մապէյնճիսինէ պիր արզուհալ թագտիմ իթմէկէ, վէ բէք չօգ թավսիյէլէրէ վէ զարբէթէ լիւգում վար տրը։ Ֆագաթ պիր տէֆա գապուլ օլրնրընճա արթրգ պիր իմթիյազ դազանրլմրզ տէմէք տիր։ պու իմթիյազա նաիլ օլանլար ֆէվգէլատէ հիւրմէթ կէօրտիլէրի կիպի, էճ նէպի մէմալիքինէ կիթտիքլէրինտէ տախի՝ քէնտիլէրինէ հիւքիւմէթ թարաֆրնտան Ինկիլթէրա սէֆիրլէրինէ խիթապէն թավսիյէնամէլէր վէրիլիր։

«Տրաուինկ բում» էնտասրնտա, գրրալիցա սիյահ պիր ֆիսթան կիյինմիշ վէ պաշրնա տուլ գատրնլարա մախսուս օլան պէյազ թիւլիւ ալմրզ տրը։ Էլմասլարրնը թագմրզ օլորզը կիպի, Ցիզ Պաղը նիշանրնրն չէրիտինի տէ թաալիգ էյլէմիշ տիր։ խանէտանը գրալիյէ մէնսուպ բրէնսէր իլէ բրէնսէսլէր տէ էթրաֆրնտա տուրուրլար։

Թագտիմ օլրնան գատրնլարրն տա կէօբսիւ աչրգ ֆիսթան կիյինմէլէրի ուսուլտէն տիր։

Պու «տրաուինկ բում»լարտան մատտա՝ սէնէտէ Պրքինկհէմ սէրայրնտա պիր իքի պալօ, վէ պիր իքի տէ բէսմի գօնսէր վէրիլիր։ Ֆագաթ ալէկէ սէր գրալիցա՝ պունլարտա պիզզաթ հազրը պուլրնմայրպ, եէրինէ վէլիի ահտ բրէնս տը Կալը կէօնտէրիր։

Պաղէն Վինտսօրտա վէ եահօտ —կէչէն սէնէ Ալէմանիա իմբէրաթօրրնրն չէրէֆինէ իճրա օլնտրզը կիպի—Ալտերշօֆտա պիր ասքէրէ պիր բէսմը կէչիտ իճրա իթտիրիպ, պունլարտա տա գրալիցա արապա իլէ ասքէրին էօնիւնտէն կէչիպ գրլբճլար վէ պայրաղլար թարքինտան սէլամլանրը։

Նիհայէթ իւչ տէօրթ սէնէտէ պիր տէֆա տախի՝ գրալիցա Բարլամէնթօր աչմագ իւզրէ պիզզաթ Լօնտրա գատարասրնա կէլիպ, քէնտի թախթրնրն էօնիւնտէ տուրարագ քիչատ նութգրնը՝ օգումագ իւզրէ՝ ատլիէ նազրրնա վէրիր։

Իչթէ գրալիցանրն մէրասիմի պունտան իպարէթ տիր. պագր էօսրիւնիւ ատէթա միւնզվիյանէ կէչիրիր. ֆագաթ պու էօմր օ գատար չայանը տիգգաթ տրը քի՝ էկէր իքին հի պիր մէքթուպա իրգահ իթմէգի սէք. Ինկիլթէրա հագգրնտա պու մէքթուպարրմրզ իլէ վէրտիկմիզ մաիմամթը նազը պրազ մրզ օլուրրզ։

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԽԱՐԻՃԻՑԷ ՎԷ ԲՕԼԻԹԻԳԸՑԷ

Կիրիտ ճէզիրէսինտէ սիւքիւն ուասայիչը թամմ մէվճուտ օլմատրզը. նա տաիր զուհուր իտէն չալիթթ՝ Ինկիլթէրա Մէճլիսը մուպուսանրն տա պիր իսթիճվապ տէրմէյանրնա սէպէպ օլմուշ օլտրզրնտան, խարի ճիլէ միսթէչարը Սրը Ճէյմս Ֆէրկիւսն՝ Կիրիտտէ Խրիսթիանլարթարքինտան գաթլ վուգուը՝ ումուրը ատիլէտէն օլուպ, գօսօլալար թարաֆրնտան կէօնտէրիլէն մուհարբէրաթը բէսմիյէտ, ճէզիրէնին ասայիչը ումումիսի միւխթէլլ օլմատրզրնը միպէյյին պուլրնտրզրնը, վէ պինաէնալէյհ Ինկիլթէրրանրն Կիրիտ սուլրրնա տօնանմա իրսալ էյլէսսինէ հիւքիւմէթճէ հիչ պիր լիւգում կէօրիլմէմէքտէ օլտրզրնը պէյան էյլէմիշ տիր։

* * *

Կիրիտտէն Գաբէնդոնս դը Լէոն կազէթասրնա պէր վէճճը աթի եազրլմրզ տրը։

«Ճանտարմա միրալայը Հասան պէյին գօմանտասը ալթրնտա պուլունան ասքէր՝ կէչէնլէրտէ Ալիկեան ճիվարրնտան կէչմէքտէ օլան էյդրյանրն իւզրինէ հիւճում իտէրէք, վուգու պուլան միւտտարէպտէ էյդրյան մէրգումէտէն խայլը քէսան թէլէֆ օլմուշ տրը. Միրալայ Հասան պէյ՝ բէիրը էյդրյա Ցիմիթրօ եանիյի տախի ճէրհ իթմէսիյլէ, մէրզումրն բէֆիգլէրի՝ քէնտիսինի գարշը տաղլարա գաչբրարագ օրատա սաղլանմրշլար տրը։

«Ցիմիթրօնրն ալտրզը եարատան միւթէեսսիրէն վէֆաթ իթտիկի մուսախխէրէն խապէր ալնմրզ տրը. Էյդրյան սաիրէտէն պիր չօգլարը աղրը սուրէթտէ մէճրուհ օլմուշլար տրը։»

——

Ֆրիէտրիխշրուհէտէ Ամերիգա նիշանճլարրյու բրէնս Պիզմարգ արասրնտա ախիրէն վուգուա կէլէն միլագաթտա, սէօզ՝ միշարէլէյհին մէվգրը իգթիտարտան չէքիլմէսինէ

բաֆրնտան սէլամլանրը։

Նիհայէթ իւչ տէօրթ սէնէտէ պիր տէֆա տախի՝ գրալիցա Բարլամէնթօր աչմագ իւզրէ պիզզաթ Լօնտրա գատարասրնա կէլիպ, քէնտի թախթրնրն էօնիւնտէ տուրարագ քիչատ նութգրնը՝ օգումագ իւզրէ՝ ատլիէ նազրրնա վէրիր։

Իչթէ գրալիցանրն մէրասիմի պունտան իպարէթ տիր. պագր էօսրիւնիւ ատէթա միւնզվիյանէ կէչիրիր. ֆագաթ պու էօմր օ գատար չայանը տիգգաթ տրը քի՝ էկէր իքին հի պիր մէքթուպա իրգահ իթմէգի սէք. Ինկիլթէրա հագգրնտա պու մէքթուպարրմրզ իլէ վէրտիկմիզ մաիմամթը նազը պրազ մրզ օլուրրզ։

Բրէնս Պիզմարգ՝ Ամերիգա նիշանճրյարրյու միքեալէմէ իտէր իքէն 1870-71 մուհարէպէսինտէ օզար գօնթհէրպէրթ պիր սաաթ սայէսինտէ մուսախիէյհին էօրիմտէն գուրթուլմրզ օլտրզր հիքեայէսինի տախի սէօյլէմիշ տիր, զիրա հէրպէրթ Պիզմարգտա օ սաաթ պուլրնմասա իմիշ, եանի մուհարէպէտէ թամմ օ սաաթրն իւզրինէ իսապէթ իտէն գուրշուն՝ քէնտիսինի օ տագիգատա թէլէֆ էյլէյէճէք իմիշ։

Բրէնս Պիզմարգ՝ պաղը կազէթա մուխպիրլէրինի նէզտինտէ գապուլ էյլէտիկինտէն, քէնտիսիյէ միլլագաթ արզուսրնա տիւշէն կազէթաճրլարրն մրգտարը օ տէրէճէճ չօղալմրզ տրը քի, Նիհայէթ բրէնսը միւշարէլէյհ՝ կազէթաճրլարը գապուլ իտէմէյէճէյինէ տաիր պիր թահրիրաթ թապ իլէ թէվզի իթթիրմէյէ մէճապուր օլմուշ տրը։

Բարիզտէն Պէրլինէ չէքիլէն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Ռուսիա հիւքիւմէթի թարաֆրնտան Ֆրանսատա Սէնթ Էթիէն չէհրինտէ վագր պիր սիյահ ֆապրիգասրնա քիչիւք չաբտա 500000 Լրպկլ թիւֆէնկի սրբարրշ օլընմրզ տրը։

Պաղը մէսայիհը բօլիթիգիյէ հագգրնտա Ալէմանիա բրիճալրնտան պիրիյէ միւզաքէրէ իթմէք իւզրէ Ֆրանսա բէիսը վիւքէլասը վէ հարպիյէ նազրը Մ. տը Ֆրէյսինէնին թէպտիը գրյաֆէթլէ Ալէմանիայա ազիսէթ իթտիկինի պաղը Մաճառ կազէթալարը իչաէ իթմիշլէր իսէ տէ, մէզքիւր չալիա՝ Բարիզտէն չէքիլէն բէսմի պիր թէլէկրաֆտա գաթիէն թէքզիպ օլունմրզ տրը։

Ռուսիա վէլիի ահտը կրանտիւգ Նիգօլանը՝ եազընտա սէյահաթա չրգաճաղը ագտէմճէ եազրլմրզ իտի։ Մալիումաթը ախիրէտ նազարէն, վէլիի ահտը միշարէլէյհ պիր՝ գաչ կիւնէ գատար պիր հարպ սէֆինէսիյլէ Պալթիգ վէ Ոյկիանոս տէնիզլէ։ Պահրը Սէֆիտի քէշթ ու կիւզար էյլէտիքտէ օսնրա, Աթինայա կիտիպ, Եունան գրալրնա միւտաֆիր օլաճագ տրը։ Քէյֆիյէթ՝ Եունան հիւքիւմէթինէ բէսմէն իշար օլունմրզ տրը։

Կրանտիւգ Նիգօլա՝ Եունանիս-

19

ԶԷՎՃ ՎԷ ԳԸՍԳԱՆՃ ԶԷՎՃԷ

ՄԻԻԷԼԻԾԻ

ԷՄԻԼ ԳԻԵՊՈՒԻՆ

ՄԻԻԹԷՐՃԻՄԻ

ՏԻԳՐԱՆ ԱԳԱՄԵԱՆ

Էլէն.— Էվվէթ, աքսի կիպի էօյլէ լազըմ օլաճագ. հէր նէ օլուրսա օլսուն, վալիտէ վէ էվլատ տայմա սիզին իլէ պէնիմ արամըզտա պուլընաճագլար տրը։

Արման.— Էլէն, սէվգիրիմ սէնի։

Էլէն.— Էվվէթ, Արման, պէնի սէվգիրսինիզ. զէվճենիզ տէօնիյօրսրնրզ, լաքին թէքմիլ տէյիլ, արթըզ սիր վագթքի կիպի տէյիլսինիզ. . . Մանթօնէթանրզա գբսգանտրմ, մէրգումէյի էօլտիւրէճէք տէրէճէտ գբսգանտրմ. չիմտի մէրգումէնին օղլունա, գուճաղընըզտա կէօրտիւկիմ օ կիւզել վէ քիչիճճէք էրքէք չօճուզա գբսգանըյօրմ. . . Ա՛հ, օ մէնզարէ կէօզիւմին էօնիւնտէն ասլա կիթմէյէճէք տիր, տայմա կէօզիւմին էօնիւնտէ օլաճագ տրը։

«Լաքին, միւսթէրիհ օլընըզ, պէն օ չօճուզա ֆէնալրզ իթմէյէճէյիմ, պէն օնա քէօթիւլիք իսթէմէմ։ Վէ էկէր վալիտէսի վէֆաթ իտէճէք օլուր իսէ, քէնտիսինի եանրմա ալրրմ։

Արման.— Ա՛հ, Էլէն, նէ՛ էյի գատրնճրգսրն։

Էլէն.— Արման, չիմտի սէօյլէ՞րմիսինիզ, Մատմազէլ Լէոնթին Տիւբրէյի նա՞սրլ թանըրնրզ։

Արման.— Հէրսինի սանա սէօյլէյէճէյիմ, Էլէն, հէր չէյի պիլէճէքսին։

6

ԼԷՈՆԹԻՆ ՏԻՒԲՐԷ

Մ. տը Գարմէյլ՝ զէվճէսինին քէնտիսինի տիյնէմէկէ հազրըլանտրզրնը կէօրէրէք, սէօզիւնէ տէվամ իլէ սէտի քի,

«Պունտան եէտի սէնէ վէ պիր գաչ այ ագտէմ մարտ այը էսնասընտա եալընրզճա Բարիզէ կէլմիշ իտիմ։ Սէնը պրօնչիթ խասթայրզը իլէ հէնուզ մուզտարբպ պուլրնտրզրնտան, պանա բէֆագաթ իթմէտին։ Պունտան գաթինազար, եալընրզ պիր միհիմմ իշիմ օլտրզրնտան, պէշ ալթը կիւնտէն զիյատէ տուրմայաճագտրմ։

«—Խաթրրմա կէլիյօր, տէտի կէնճ գարը։

«Պիր ագշամ Սօնսիէ-լը-Բրէնս սօգաղընտա պազը ահպապալա պէրապէր վագթ կէչիրտիմ։ Մէրգուման ահիպպատէն այրըլտրզրմտա, եարը կէճէյի եարըմ սաաթ գատար կէշմիշ օլմալը իտի։

«Պիր արապա պուլամատրզրմտան, Կրամօն սօգաղրնա եայա ավէլթ իթմէկէ գարար վէրտիմ։ Կէօք եիւզիւ գարը օլուպ, նէ երլտրզ վէ նէ մահիթապ, հիչ պիր չէյ եօգ իտի, լաքին կէճէ սէրին վէ կիւզել օլտրզընտան, իլք պահար զանէլէրի իլէ չիչէքլէրին եագընտա սէրբիլիպ աչրլամագլարը անլաշրլրյօր իտի։

«Պիր սիկարա թիւթտիրէրէք ազրր ազրր Սէն-Բէր սօգաղընտան աշաղա էնմէքտէ օլտրզրմ սրբատա պիր գատրնըն՝ Ժագօպ սօգաղը քէօշէսինի տէօնէրէք պէնիմ էօնիւմէ տօղրու գօշարզընը պիրտէն պիրէ կէօրտիւմ։ Մէրգումէ գարը պէնին կէօրմիւշ օլմայրպ։ պէն տէ անճագ պիր Ֆէրեատ վէ հըշգըրըգ սէսի իշիտպիլտիմ։

«Մէրգումէնին մէէյուս վէ պէտպահթ պիր գատրն օլտրզը տէրքեար իտի։

«Աճէլէ եիւրիւյիշլէ ըրմաղա տօղրու էնմէքտէ օլտրզընտան, մէնհուս պիր նէյէթի պուլրնտրզընը թէֆէքքիւր իտէրէք թիթրէտտիմ։

«Բէնտի քէնտիմէ հիւքմ իտուպ մէրգումէնին արգասը սրբատ սէյիրթտիմ վէ քէնտիսիյէ պէրապէր ըրմթրմրն իւզրինէ վարտրմ. ըրմթրմտա քիմսէ պուլրնմայրպ ին ճին թօր օյնայօր իտի։

«Մէրգումէ գարը՝ չօսէ եօլընը կէչիպ քէօբրիյէ տօղրու կիթմէքտէ օլտրզընտան, նէհրին էօթէսինէ կէչէճէք զանն իթտիմ։ Լաքին պիր ազաճրգ թէրէտտիւտտէն սօնրա, եէնիտէն եիւրիմէյէ պաշլայրպ, քէօբրիւնին գօրգուլրզը եանընտան կիթտի վէ աղաճլարրն կէօլկէսի իչինէ կիրտի. պիր արա մէրգումէյի կէօզէօնիւնտէն զայպ իթտիմ. լաքին այագ սէսինի իշիտկյօր իտիմ. մէրգումէ գատրնընն քէնտի քէնտիյի Սէն նէհրինէ աթաճաղընա բէյտէրբէյ գանաաթ հասրլ իթտիկիմտէն, արգասը սրբա կիթմէքտէ տէվամ իթտիմ։

«Պիր աղ սօնրա պիր կազ ֆէնէրինին զայըֆ ըլրզրյա մէրգումէյի թէքբար կէօրտիմ. պատէհու եինէ զայպ օլտու։ Ղայպ օլընճա ըրխթրմտան պիրտէն պիրէ ըրմաղրն քէնարրնա էնտիկինի անլատրմ, ահէլէ եիւրիմէյէ պաշլատրմ, վէ մէրգումէնին զայպ օլտրզընը կէօրտիւկիմ մահալէ վասրլ օլտրզրմտա, պիր ճիթմին սույա տիւշմէսինին պօզուլուգ սէսինի իշիթտիմ։

«Պէն տախի սէրիան ըրմաղրն քէնարրնա էնտիմ, վէ ագբէթքընն սիւրիպ կէօթիւրմէքտէ օլտրզը պէտպահթ գարրընն ճիթմի թէմամ եէնիտէն սույրն եիւզինէ չրգտրզը սրբատա սահիլէ վասրլ օլտու։

«Պիւթիւն գուվվէթիմէ «—ճան գուրթարան, ճան գուրթարան եօ՞գ մը—» պաղրտրմ։

«Լաքին հիչ պիր եարտրմ վէ մուավէնէթ պէքլէմէքտէզին, պէտպահթ գարրյը գուրթարմագտան պաշգա պիր չէյ տիւշունմէյէրէք սույա աթրտրմ։ Թամ վագթը իտի, զիրա զարգ օլան գարը պիր տահա սույրն եիւզինէ չրգտմամագ իւզրէ պաթրյօր իտի։ Մէրգումէյի անիտէ եագատրմ վէ կէօյսիւմին իւզրինտէ սրգարագ. գրյրյա վարմագ իչիւն հրզը հրզը եիւզտիմ։

«Իւզրինտէ հայաթտան նիշանէ կէօրիւնմէմտիկինտէն, զանն իթտիմ քի պազուլմրզ պիթմիշ տիր։

«Լաքին հայգրրշլարրմ իչիտիմիշ իտի, զիրա սահիլէ վասրլ օլուր օլմազ իքի պէյտիյէ չալուշը իլէ էհալիտէն իւշ տէօրթ քիչինին պանա տօղրու կէլտիքլէրինի կէօրտիւմ։ Պունլար պանա եարտրմ իտուպ, թախսիս մուամէյէսինին իքմալ իթտիլէր։

«Սուտան չրգարտրզրմ գարը՝ պիր ճան գուրթարան մէրքէզինէ նազլ օլընրպ, բօլիս մէմուրլարը պէնիմ տախի քէնտի արգալարը սրբա կիթմէքլիկիմի բէճա իթտիքլէրինտէն, պու բէճայը բէտտ իտէմէզ իտիմ։ Պունտան մատտա, սուտան գուրթարտրզրմ մէրգումէ պէտպահթ գարրյա զաթէն մէրգ իթմէքտէ պուլրնրյօր իտիմ։

«Սուտան չրգարրլան գարը էյրէթի պիր գարեօլայա եաթրրրլրպ, էկէր հէնուզ գապիլ իսէ ագլընը պաշրնա կէթիրմէք իչիւն միւտտավաթը լազրմէնին իճրասրնա պաշլանտրգտա, մէրգումէ պէտպահթ գարրընն հէնուզ օն սէքիզ եաշրնտա կէնճ վէ կիւզել պիր գըզ օլտրզընը մա էլիսթիղրապ միւշահէտէ էյլէտիմ։

(Տէվամ)

Թան էյալաթքնտան պաղլարը տախի տօլաչարգտան սօնրա Գուտ. ը Շէրիֆէ կիտիպ չէհրը մէգքիւբը ղիյարէթ իտեճէք տիր։

——

Աւսթրիա խարիճիյէ նազրը գօնթ Գալնօքինն տիւշար օլտրը խաթարգտան թէմամէն իատէի աֆիյէթ իտէրէք, իլք տէֆա օլարադարապա իլէ կէգմէյէ չրգտրը վէ Զբրաաթ սէրկիսինէ ազիմէթ էյլէտիկի՝ Վիէննատան եազըլըյօր։

——

Գուլկար ասքէրինին Սրպիսթան հուտուտը գուրպինտէ պիրիքտիրիլմէսի իւզէրինէ, Սրբպիսթան տախ մուգապէլէթէն հուտուտը մէգրիւբէյէ պիր ֆրրգտի ասքէրիյէ կէօնտէրմիշ օլտրղընը Վիէնա կազէթալարը եազըյօրլար։

——

Գէրլինտէն իշար օլընտրղնա կէօրէ, Ալէմանիա պաշ վէքիլի Ժէնէրալ Գարբիվի՝ Ինկիլթէրրա իլէ Ալէմանիա պէյնինտէ ագտ օլրնան մուգավէլէ. նամէ հագգընտա բէսմի կազէթատա ուզուն պիր մէգալէ նէշր իտէրէք, Ալէմանիա հիւքիւմէթինին իշպու մուգավէլէնամէյի իմզալամասընը իյճադ իթտիրէն սէպէպլէրի իշգահ իտէճէք վէ պունտան հասրլ օլաճագ ֆէվֆիտ ու մուհասէնաթը թատատատ էյլէյէճէք իմիշ։

——

Գէլկրատտան իշար օլընտրղընա կէօրէ, չէհրը մէգքիւրտէ մուգիմ պիլճիմէ էճնէպի սէֆիրլէրի՝ Սրբպիսթան ահվալը հազրէսինին վէխամէթինէ մէպնի՝ սէնէվի մէէզունիէթ վէ սէյահաթլարընը թէէիր իթմիշլէր տիր։ Մուսիրլէյէհիմ սէֆիրլէր՝ գրալ Միլանըն Գէլկրատտան միֆթարէգաթընա գատար չէհրը մէգքիւրտէն այրըլմամայա գարար վէրմիշլէր իսէտ, գրալը միշարէ լէյհին վագթը հարէքէթի տախի հէնուզ մէճհուլ իմիշ։

——

Աւսթրիանըն Գօսնա-Սէրայ գօմանտանը՝ աֆիրէն մէվգրի ասքէրիյէի տէվր ու թէֆթիշէ չրգարագ թաշլըճատա 4 կիւն իգամէթ իթմիշ, վէ պու միւնասէպէթլէ թաշլրճա միթէարրբի վէ գօմանտանը Սիւլէյման բաշա հազրէթլէրի՝ գօմանտանը միշարէլէյհ իլէ մայէթինտէքի զապրթանա պիր զիրֆէթ քէշի տէ էյլէմիշ տիր։

——

Աւսթրիա մայիլէ նազրը Մ. Գալէյ՝ մայէթինտէ Մաճառիսթան մէճլիսը մէպուսանը ազասընտան Մ. Սիէճֆան Բազօզքի պուլընտրղը հալտէ կէչէն ճուամա էրթէսի կիւնիւ Գօսնա վէ հէրսէյէ ազիմէթ իթմիշ տիր։

——

Գահիրէէն իշար օլունտրղընա կէօրէ, Խարիվիէ գումբանէասընն միւտիրի՝ գումբանէանըն իսլահը ահվալի իչիւն պիր լայիհա թանզիմլէ 223700 լիրա թալէպ էյլէմիշ, վէ թալէպը վագը՝ Մըսրը մայիլէ գօմիսիօնըն թագրիրի իւզէրինէ հէյէթը նուզզար թարաֆընտան գապուլ օլունմըշ տըր։ Մէպպաղը մէզպուրրն 73700 լիրասը վարօրլարըն թամիր ու թէճտիտինէ, վէ 150000 լիրասը տախի էնինտէն 3 վարօրըն ինշասընա թախսիա իտի լէճէք իմիշ։

——

Մէրքէզը իտարէսի Շիրա պուլունան Եունան վարօր գումբանէասը թէմամ 5 միլեօն ֆրանգ աչրգ իլէ իլանը իֆլաս էդէմիշ, վէ գումբան եա իտարէսինճէ վարօրլարրն սա թրլմասընտան պաշգա չարէ կէօրիւլմէմէքտէ պուլունմըշ տըր։

——

Գօմպայտան եազրլան պիր մէք թուպա կէօրէ, Մասգաթտա ախիրէն եաղմուրլա գարրչրգ պիր գասրրկա զուհուր իտէրէք, հարլ օլան սու թուղեանընտան 800 քիչի թէլէֆ օլմուշ վէ պիր չօգ խանէլէր էրզրլմըշ տըր։

——

Գրիքսէյտէն Վիէննա կազէթալարընա իշար օլունտրղընա կէօրէ, Գէլճիգա հուտուտը գուրպինտէ իճրասը մուգարրէր օլան Ալէմանիա օրտուսը մանօվրալարընտա 30000 ասքէր հազրը պուլընըպ, իմբէրաթօր պիղզաթ գօմանտա իտէճէք տիր։

ԹԻՖԼԻՍԻ

ԻԶՄԻՐ ԹԻՖԼԻՍԻ ԹԷՄԱՅԻ

Իզմիր 27 յունիս 1890

Շէհրիմիզտէ վէ Անատօլ թարաֆլարընտա գուրագլրգ էլան տէվամ իթմէքտէ իսէ տէ, մահսուլաթ պունտան ագտէմ իշար իթտիկիմիզ կիպի տէյիլ տիր։ Ախիրէն ալընան խապէրլէրէ կէօրէ, աֆիյոն մահսուլը թախմինէն 4000 սէբէթտէն ֆազլա օլաճագ տիր։ Գուղտայ բիացա մրզ բէք կէվշէք օլուպ, էվվէլճէ զանն օլրնտրղը միսիլու իլէրիտէ տախի ֆիյաթրն թէրագը իթմէյէճէյի մէմուլ օլրնըյօր։ Գու մէվսիմտէ Մէրսին, Ատանա վէ սաիր եէրլէրտէն պիր չօգ մալ կէլմիշ իքէն, բէք ճիւզի մրգտար էլտէն չրգարբլմըշ տիր։

Գու հաֆթա զարֆընտա 114-116 ղրշ։տան 28 սէբէթ թալէ գուալէ աֆիյոն ֆիրուխթ օլրնտը։ (մէճիտ 20 ղրշ։տան)։ Գու կիւնէ գատար եէնի մահսուլտան կէլէն մալ 71 սէբէթ պալիղ օլմուշ տրը։ Կէչէն սէնէ եալընրզ 55 սէբէթ իտի։

Բայմուտ՝ 2000 գանթար իչէն միշ 125 ղրշ։ա վէ 350 գանթար թրընագ 140 ղրշ։ա քի, ճէվան 2350 գանթար սաթրշ օլմրշ տրը։ (մէճ. 23։15տէն)։ Վիլայէթիմիզճէ էհէմ միյէթլի օլան իշպու մահսուլաթըն էյի պիր հալտէ օլտրղը մէսմուրմիզ օլմուշ տրը։

Բամպուգ՝ ալէա ճինսինտէն 200 պալեա ֆիրուխթ օլունտը 370 ղշա (մէճ. 23։15տէն)։

Եաբաղը՝ պու հաֆթա զարֆընտա Գայսէրի մալինտէն 14 չուվալ 310 ղշ։ա գատար սաթրլտը։ Իզմիր էթաֆի մալլէրինտէն իսէ, 200 գանթար էլտէն չրգարբլտը 276 ղրշ։ա (մէճիտ 23։15տէն)։

Ճէհրի՝ եալընրզ 7 չուվալ սաթրլտը 7¾ ղշ։ա (մէճ. 23։15տէն)։ Քիթբէ՝ հիչ պիր ախզուրթա վուգու պուլմատը։

Տէպպաղխանէ թիֆթիքի՝ իսմէն ֆիյաթ՝ իքի գրյէսի 12½-17½ ղրշ։ (մէճ. 23։15տէն)։

Զէնկէլի թէֆթիք՝ իքի գրյէսի 24-25½ ղրշ։ա վէրիլիյօր։

Գալ մօմը՝ չալանը իշար պիր մուամէլէ եօգ իսէ տէ, 17-17½ ղշ։ա վէրիլիյօր։ (մէճիտ 20։50 ղրշ։տան)։

Աբբա՝ Ուշագ, Մէրսին, Գօնեա սէմիլէրինտէն պաղը մալ կէլմիշ իսէ տէ, էհէմմիյէթսիզ տիր։ Մէնէմէն, Գասապա, Այաշէհիր վէ մահալը սաիրէտէն ճէվան 600 չուվալ կէլմիշ տիր։ Եէրլի մալլէրի՝ 13¼-14¼ ղրշ։ա գատար վէրիլիյօր։ Եէրլի 20000, Ուշագ 15000 քիլէ սաթրշ օլմուշ տրը։ Անատօլ պիրինճի պէյազ մալլէրինէ 16¼ ղրշ։ա ալրճը կէօրիւլիյօր իսէ տէ, էհէմմիյէթլի պիր բէվճա վուգու պուլմատը։

Գուղտայ՝ միւթէմատիէն մալ կէլմէքտէ տիր։ չէօյէ քի, Մէրսին թարաֆընտան 3000 չուվալ վիրուտ իթմիշ տիր։ Ճինսինէ կէօրէ 57-67 բարայա վէրիլիյօր։ Պիրինճի գրբմըզը եալա մալլէր՝ 65-71 բարայա գատար սաթրլմագտա տրը։

Խաչխաշ՝ գրյէսի 30 բարայա իլք մահսուլտան պիր մրգտար սաթրշ օլմրշ տրը, (մէճ. 20։50 ղրշ։տան)։

Գագլա ֆիյաթը՝ թէրագը իթմիշ տիր։ Գրյէսի 40 բարայա գատար վէրիլիյօր իսէ տէ, սարֆիյաթ հիչ հիր քմինտէ տիր։

Մըսրը տարը՝ 40-41 բարայա սաթրլմագտա տրը։ (մէճ. 33տէն)։

Գում տարը՝ 20-21 բարայա վէրիլիյօր։

Սուսամ՝ հիչ պիր թէպէտտիւլաթ եօգ տրը։

Գահվէ՝ 1700-1850 ղրշ։ա գատար վէրիլիյօր։ 2500 չուվալ մէվճուտ վար իսէ տէ, ճիւզի մալ կէլիյօր։

Շէքէր՝ ֆիյաթ թէպէտտիւլ իթմէքսիզին սիրբիմինտէ թէրագը հասրլ օլմուշ տրը։ 135-136 ղրշ։ա գատար վէրիլիյօր։ մէվճուտ՝ 30000 չուվալտան իպարէթ տիր։

Բիրինճ՝ Բանկուն 19 ղրշ։ ճէնօվա 26½-28½ ղրշ։ ֆիյաթ թէրագը իթմէքտէ տիր։

Զէյթուն եաղը՝ 600 գանթար գատար տէնիզտէն մալ կէլմիշ տիր։ Էյի ճինսլէրէ 11¼-11½ մէճիտիյէ գատար վէրիլիյօր։

Կաղ եաղը՝ հիչ թէպէտտիւլաթ եօգ տրը։ Ռուս 27, Ամէրիգան 41 ղրշ։ա տրը։ 11000 Ամէրիգան, 152200 Ռուս մէվճուտ վար։

Սիյահ իւզիւմ՝ 105½ ղրշ։ա 500 չուվալ թիմուրճը սաթրլմըշ տրը։ Մէվճուտ մալ բէք ազ տրը։

ՈՒՂԵԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՇԱԲԱԹ ՄԻ ՏՓՂԻՍ

(ՈՒՂԵՒՈՐԻ ԾԻՇԱՏԱԿԱՐԱՆԷՆ)

(Տէնուէ Նէոսիէդրէ դէլօ)

Հայոց այս թուական առաւելութիւնը Վրաց վրայ, իբրև քաղաքացի կամ քաղաքի բնակիչ, հետեւանք է երկու ազգաց բնաւորութեան տարբերութեանն և պատմական ճակատագրին։ Այս յայտնի կը տեսնուի ամբողջ կաւկասեան քաղաքաց մէջ։ Վրացիք երբէք քաղաքային կեանց և յարակից պարապմանց հակում չեն ունեցած։ Ատտական կազմակերպութիւնն, որու հետեւանքն էր կեդրոնական իշխանութեան տկարութիւնը, կը ստիպէր Վրաց Թագաւորները (ազնուականները) բնակիլ իրենց ժառանգական կալուածոց մէջ, իրենց հպատակաց քով, միշտ պատրաստ կռուի իրենց անհանգիստ դրացւոյն կամ արտաքին թշնամւոյ դէմ, ինչպէս երբեմն մեր նախարարները։

Տփղիս չէ ունեցած այնպիսի դարաւոր շինութիւններ, որոնց գմբէաւերակներն յիշեցնէին քաղաքին նախկին փառքը։ Վան զի Վրացիք երբէք քաղաքներու, քաղաքային բնակութեանց կարեւորութիւն չեն տուած։ Ամբողջ Վրաստանի մէջ միայն երկու քաղաք կար, որ քաղաքացի բնակիչներ ունէր, Տփղիս և Գորի, և այն քաղաքացիքն ալ հայերն էին։

Թէ ե՞րբ են սկսած Հայերն ի Տփղիս բնակութիւն հաստատել՝ յայտնի չէ։ հաւանական է որ Հայաստանէն գաղթած են, ապաստանելով այս դրացի երկիրը՝ երբ հայրենիք թշնամեաց յարձակմանց տակ կը հեծէր։ Հալք կամ մոլորներն մեծ արտօնութիւններ կը վայելէին Տփղիսի մէջ։ Վրաց թագաւորներն անձամբ ամէն կերպ օժանդակութիւն կը մատուցանէին իրենց։ Քրէական յանցանաց համար մոքալաքներն մահուան պատժի չէին ենթարկուեր, ինչպէս միւս հասարակ դասակարգն, այլ դրամական տուգանք միայն կը տուժէին։ Վրաց Վ. Խմանդ արքային օրինադրութեան համեմատ՝ մոքալաքի և Վրաց երկրորդ կարգի ազնուականի արեան գինը նոյն էր։ Այն աղետալի ժամանակներն որ Վրաստան պարտաւոր էր Պարսից Շահերուն կոյսեր և պատանիներ տալ իբրեւ հարկ, որ«արբաբ» կը կոչուէր, Հայք ազատ էին այս տուրքէն, դրամական վճարի փոխարէն։ Հայերն որոշ տուրք (ԽէրԲ) կը վճարէին թագաւորին։ կարող էին պետական պաշտօնի մէջ մտնել, և նոյն իսկ քանի մը պաշտօններու համար իրենց առաւելութիւն կը տրուէր։ Նոքա առ հասարակ առևտրով և արուեստներով կը զբաղէին։ «Քաղաքացիներուն» այս արտօնութիւններն աչքի առաջ ունենալով ալ՝ Վրացիք քաղաքացի չը գրուեցան։ Երբ Ռուսերն տիրեցին Տփղիսի՝ մի Վրացի գերդաստան միայն մոքալաք գրուեցաւ։ Հայերն իրենց սեպհական ազգային պետն ունէին, զոր Մէլիք կը կոչէին, որ և կը կարգադրէր ազգայնոց, այսինքն՝ վաճառականաց և արուեստաւորաց գործերը։ Քաղաքին մէջ ուրիշ ժողովրդական պաշտօնատէրներ ալ կային, ինչպէս կը յիշուի պատմութեան մէջ։ Դարոքա (ոստիկանապետ), ՄոմոՒԷ., ԷԲԷՒԴ., և այլն. բայց նոցա մէջ, և առ հասարակ քաղաքին գլխաւոր անձնաւորութիւնը Հայ Մէլիքն էր։ Մէլիքին իշխանութիւնը միայն այստեղ չէր ամփոփուած։ Ժե և ԺԶ. դարերու Վրացի արձանագրութիւններէն յայտնի է՝ որ Մէլիքին իշխանութիւնը կը տարածուէր նաև քաղաքէն դուրս գտնուած քաղաքային հողերուն, որ ասել է՝ շրջակայ գիւղերու վրայ։ Թագաւորը զինք կը հաստատեր այս պաշտօնիս մէջ։ Տփղիսի հողերուն բոլոր նշանաւոր և անանցան բնակիչներն, (ասուած է Պարսից Սիւլէյման Շահի մի հրամանագրին մէջ, 1684,) պէտք են ճանաչել Մէլիքը, և նորա հրամանացն ուկարգադրութեանց հնազանդիլ։

Հայերն՝ հիմ դնելով Տփղիսի առեւտրական և արուեստաւոր դասակարգը, իրենց հետ բերին դասակարգաց որոշեալ կազմակերպութիւններ։ Արուեստի, առեւտրի իւրաքանչիւր ճիւղին վերաբերող անձինք առանձին կազմութիւն և հաստատութիւն էին առած, որ Հոդուս թիւն կը կոչուէր։ (Պարսից հէմքեար բառէն)։ այսպէս զատ զատ միութիւններ կը կազմէին՝ արուեստաւորները, մասվաճառները, գինեվաճառները, ջրկիրները և այլն։ Համքարութեան, որ դեռ ցայսօր գոյութիւն ունի Տփղիսի մէջ, նպատակն է՝ —փոխադարձ պաշտպանութիւն և օժանդակութիւն։ Միութեան գլխաւորը կը կոչուի Եռ-ֆ-Բալէ, իսկ նորա օգնականները՝ Աստուալէ (ալեւորք)։ Միութիւնն ունի իւր գանձապետը՝ Խազնադար, և գանձը, որուն մուտքը գլխաւորին այս կամ այն կողմէն ստացած դրամական տուգանքներէն էր և անդամներուն կը բաժնուէր, նոցա այրիներուն և որբերուն օգնելու, չքաւորներուն թաղմանն և այլ կարօտութեանց համար։ Համքարութիւնն այժմ միայն հայոց համար չէ։ այլ կրնան մասնակցիլ ամեն նոյն արուեստի տէրերը, առանց կրօնի և ազգի խտրութեան։

Տփղիս հին Վրաստանի ալ առեւտրոյ կենդրոնն էր և միակը։ բայց ընդարձակ ասպարէզ չէ ունեցած։ Եւրոպական երբեմն նշանաւոր վաճառաշահ քաղաքներն, Վենետիկ և Ջենովա, որոնց գործունէութիւնն ամէն կարեւոր տեղուանք տարածուած էր, ներկայացուցիչներ չունէին այն տեղը։

1876ի ժողովրդագրութեան համեմատ՝ նոյն տարին Տփղիս ունէր 104,024 բնակիչ որոնց 37,610 հայ էին։ բայց այժմ սոցա թիւը 45,000ի մօտ է։ Վրացիք 30,000 են։

ԳՈՐԾՆԱԿԱՆ

ԸՆԴԱՐՁԱԿ ԲԱՌԱՐԱՆ

ԹՈՒՐՔԵՐԷՆԷ Ի ՀԱՅ.

Գ. Գ. Դ-ԼԷՂԷՆ-Է

Սոյն բառագիրքն հրապարակ ելած է փառակազմ 15 ղրշ։ի գնով։ կը գտնուի ամէն գրավաճառաց քով։ գաւառական յանձնարարութիւնք կընդունուին գոհացուցիչ զեղչով առնուազն 10 հատի համար։ Հեղինակին հասցէն է Կ. Պոլիս Պապ Այի ճատտէսի Դրաշարաց Ընկերութեան տպարան թիւ 52։ 2—1

Ս. ՓՐԿԻՉ ԽԱՍԹԱԼԱՆԷՍԻ

(Տէնուէ Նէոսիէդրէ Դէուէրէյճ Էսդէն Աէմ.)

Աւագ Կովմտցեան, Նշան Գուտուզեան, Յարութիւն Խաչիգեան, Թորիկ Գրայեան, Յարութիւն Դաւիթեան, Գէորգ Ասարեան, Յարութիւն Քէօշկէրեան, Նշան Զափլանեան, Վարդան Սանդուրեան, Խաչատուր Պապիկ Վարպետեան, Ալիքսան Մղտեսեան, Ինոգ Մակարեան, Քերովբէ Մինասեան, Կարապետ Զլովեան, Հարիկ Տ. Մարտիրոսեան, Յարութիւն Զորպաճեան, Մ. Կարապետ Դարակէօզեան, Մ. Գալուստ Շիշմանեան, Նազարէթ Գաֆէսճեան, Մատթէոս Զուրնաճեան, Սահակ Սերոբեան, Թումաս Ապաճեան, Նշան Խաչան, Երեմիա Խոցիկեան, Պապիկ Հայթայեան, Սահակ Սրապեան, Յարութիւն Դաւիթեան, Սենեքերիմ Դալկիկեան, Կարապետ Փանոսեան, Մարտիրոս Ղալաճեան, Մանուկ Ղալաճեան, Գալուստ Խաչրզեան, Աբրահամ Տ. Թովմասեան, Նշան Ղուկասեան, Խաչիկ Դալաբեան, Մարտիրոս Ռաֆիսեան, Մանուկ Պալթաճեան, Սողոմոն Փափազեան, Յովհաննէս Եղիազարեան, Կարապետ Յովհաննէսեան, Մինաս Միքայէլեան, Գրիգոր Սրապեան, Կարապետ Սէրայրտարեան, Յարութիւն Մանուկեան, Ներկէր Յովակիմեան, Կիւրեղ Տէր Գրիգորեան, Միրիճան Օտապաշեան, Կարապետ Ղայրէթեան, Աբել Բէխեան, Յարութիւն Տաքէսեան, Ղազարոս Տաքէսեան, Բարսեղ Տաքէսեան, Վարդան Ղալաճեան, Աբել Գէորգեան, Խաչիկ Փէքմէզեան, Մկրտիչ Տէրտէրեան, Հարբարձումեան Թաշճեան, Քերովբէ Դանիէլեան, Մանուկ Մարգարեան, Սենեքերիմ Ղ. Սանդուրեան, Մարտիրոս Մորեան, Յարութիւն Տէյիրմէնճեան, Մարգիս Թաշճեան, Խաչիկ Իշխանցեան, Յակոբ և Կարապետ Պլիկեան 10նական ղրուշ։

(Տէվամ)

ՀՈՒԳՈՒԳ

Գու սէրլէվհա իլէ Թիւրքճէ վէ Արապճա այլրդ պիր բիսալէնին պիրինճի նիւսխէսի պու քէրրէ չէհրի միզտէ սէրզէտէի զուհուր օլտուղը կէօրիւրմիշ տիր։

Հուգուգը իտարէ վէ հուգուգը ատիյէ վէ թիւճճարիյէ վէ ճէզայիլէ տէն վէ հուգուգը տիւվէլ վէ մուհաքէմաթ վէ մէվատտը միւհիմմէի սաիրէտէն պահիս օլան պու բիսալէի մէվգուլմէնին պիրինճի նիւսխէսի նազարը թէտգիգ ու միւթալէատան կէչիրիլտիքտէ, միւնտէրիճաթը հագիգաթէն չայանը զրաաթ վէ մուճիպը իսթիֆատէ օլտուղը մէչհուտը չէչմը իպթիհճաբմըզ օլմաղընը, սահիպը իմթիյազ վէ մուհարրիրի հուգուգ վէ թէպպաղէթ մէքթաթիպը Շահանէսինտէն մէէզուն Գէյօղլու Գիրինճի հուգուգ մահքէմէսի ազասընտան Տօգթոր Իլեաս Մաթար էֆ. իլէ միւտիրի՝ Մէքթէպը հուգուգը Շահանէտէն մէէզուն տավ վէքիլի Իլեաս Բէսսամ էֆ.ի պիթթէպրէք, շու թէչէպպիւսը հուգուգչինասանէլէրինտէ մուվաֆֆագիյէթը թամմէյէ նամլ օլմալարընը թէմէնին իտտիր, վէ պէօյլէ պիր միֆիտ բիսալէյէ ասօնէ եաղընմազա միւսարէ աթ իթմէյէրինի հէր Թիւրքճէ պիլէն օգուլանլարընմզա թավսիյէ էյլէրիզ։

«Հոֆուֆ» բիսալէսինին մէրքէզը ի տարէսի Սթամպօլտա Պաղչէ Գարուսընտա համիտիյէ Թիւրպէսի իթթիսալինտէ Գալաքէր խանընտա 8նօ մէրօլը մահալ օլուպ, պիր սենէլիք ապօնէ պէտէլի Տէրսաատէթ իչիւն 3 վէ թաշրա իչիւն մա բօսթա իւճրէթի 3½ մէճիտիյէ տիր, վէ նիւսխէսի 1 չէրեէք մէճիտիյէյէ ֆիւրուխթ օլընը։

ՍԹԱՄՊՕԼ

ԿԱԶԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

Մաթպասմրզա խապէր վէրիլէն պիր վագասը՝ օգուլանլարըմզա մալիւմ օլմագ իւզրէ պէր վէճճը ատթի նագլ ոա իլան իտէրիզ։

Ճումա էրթէսի կիւնքի հարիգը միւտհիշին տիրայէթ իթտիկի սոգազլարտա, Սթամպօլ Կազ Շիրքէթը թէնվիրիյէսի թարաֆընտան կազ պօրուլարը ֆէրշ ու վազ իտիլմիշ օլուպ, հարիգը մէզգիւր էնասընտա զիքր օլընան կազ պօրուլարը ասլա բաթլամատգտան մատտա, եանկրընն արա եէրինէ կազ ֆէնէրլէրինին ճամլարը՝ ալէվլէրին չիտտէթը հարարէթինտէն գէրբրմըշ օլտրղը հալտէ, տէմիր պօրուլարճա հիչ պիր սագաթլրգ վագը օլմայրպ կազլար՝ հալի իւզրէ եանմագտա պուլրնմըշլար տրը։

Գէզալիք իչէրիյէ կազ ալմըշ պուլունրպ հարիգը մէզգիւրտէ միւհիթէրգ օլան պագը խանէլէրէտէ հիչ պիր բաթլայըշ վուգու պուլմատըղը կիպի, կազ սահաթլարը տախի գումբանեա մէմուրիյնի թարաֆընտան չէքիլիպ չրգարբլապիմիշ, վէ սրգը սրգրյա գաբալը պուլրնան տէմիր պօրուլարտան տիշարը հիչ ալէվ չրգմամրշ տրը։

Գունտան անլաշրլարղընա նազարէն, կազ Գումբանեասընն տէմիր պօրուլար վասրթասըյլա խանէլէրէ խախալ իթտիկի կազտան հիչ պիր թէհլիքէ զուհուր իթմէտիքտէն մա ատա, պու ուսուլ՝ ըսընմագ իչիւն սաթէշ վէ ըշրգ օլմագ իչիւն սու կազը վէ էմալի կիպի տիկէր հէր նէվի վէսաիթը իհրագիյէ վէ թէն վիրիէտէն տէ բէք զիատէ էմին վէ թէհլիքէսիզ պուլընմազտա տրը։

Պինատէն ալէյհ էհալինին պինէֆա քէնտի էմնիյէթի իչիւն Տէրսաատէթ Կազ Գումբանեասընա ապօնէ եազըլմասընը թասվիյէ իտէրիզ։

ՄԻԽԹԷՖԷՐԻԳԱ

—Բօսթա բուլլարընտա պաղը թատիլաթ իճրա իթմէք իւզրէ էնգարէ բօսթա վէ թէլէկրաֆ միւտիրի Պէհա պէյին թահսիր իթտիրնէ օլարագ Բօսթա վէ Թէլէկրաֆ նէզարէթինտէ պիր գօմիսիօն ինգատ իթմիշ տիր։

—Բէթէրսպուրկտան եաղլարը նա կէօրէ, Շամ իլէ Ռուսիա արասընտաքի թիճարէթի թէվսի իչիւն Շամ թիւճճարանընտան պաղլարը՝ չէյլա Նասիր նամ թիւճճարը բրիսէթիլէ Բէթէրսպուրկա վասրլ օլմագ իւզրէ իմիշլէր։ Գունլար՝ Շամ իրէքլի տօգումալարը իլէ պաղը հայանաթը Ռուսիայա իտխալ իթմէք թարիգինի գօլալաչտրըմագ արզուսընտա իմիշլէր։ Գու թէչէպպիւս՝ Սուրիա սէվահիլինէ իշլէյէն Ռուս թիւճճար վաբօրլար իտարէսինին թէշվիգի իւզրինէ մուգուա կէլմիշ իմիշ։

—Մէյվէխոշ կէօմրիւկինին խարապկէթիլէ պէրապէր մէվգրրնըն միւնասէպէթսիզլիկի՝ ախիրէն Ռուսումաթ էսինի հասան Ֆէհմի բաշա հազրէթլէրի թարաֆընտան նազարը տրգգաթա ալընարագ, զիքր օլունան կէօմրիւկին միւճէտտէէն ինշասընա, վէ ֆագաթ խիթամը ինշաթրնտա մէզգիւր կէօմրիւկինն էճնէպի կէօմրիւկի իթթիխազընա, վէ Մէյվէխոշ կէօմրիւկիւ տախի Սիրքճի իսքէլէսինին արգա ճիհէթինտէ էնիզ քէնարընտա ինշա օլընարագ մէյվէ մուամէլաթը բուսուսիյէսինին տախի օրատա ճէրէյան իթտիրիլմէսինէ գարար վէրիլմիշ օլտրղընտան, կէլէճէք հաֆթատան իթթիպարէն Մէյվէխոշ կէօմրիւկիւ մէմուրլարը ախէր մահալէ նագլ օլընարագ էսկի տարէէնին երգտրբրլմասընա պաշլանճագ տրը։

—Հէյպէլի ատատա վագը պաղը արազիի խալիէնին թասարրուֆը՝ հիւքիւմէթը Սենիպէ իլէ օրատա պուլունան Ռում բիլիսէ վէ մանաթբրլարը արասընտա միւնազիուֆիհ օլտուղընտան, պու մէսէլէնին հալլի իչիւն մէզքիւր ատայա Շէհր էմանէթինտէն պիր հէյէթը ֆէննիյէ կէօնտէրիլմիշ տիր։

—Կէչէնտ Բէթէրսպուրկտա ինիգատ իտէն հապսխանէլէր գօնկրէսինտէ հազըր պուլունան վէ ախիրէն չէհրիմիզ ավտէթ իտէն ուսուրը ճէզայիլ միւտիրի ճէլալ պէյ հազրէթլէրի՝ օլ պապտէ պիր բաբօրթօ թանզիմ իթմիշ օլուպ, պիր գաչ կիւնէ գատար Ատիլիյ նէզարէթինէ թագտիմ իտէճէք տիր։

—Ախիրէն Կիրիտէ 300 նէֆէր գուրա ասքէրի կէօնտէրիլմիշ տիր։

ՏՈՒԹՈՒՆԸ ՈՒՄՈՒՄԻՑԷ

ՄԷՃԼԻՍԸ ԻՏԱՐԷՍԻՆՏԷՆ։

Վիլայաթը Շահանէ տախիլինտէ իրէք պէօճէկի իսթիհսալ իտէնէրտէն թալիպ օլանլարրն՝ Թիճարէթի վէ Նաֆիա նէզարէթը ճէկիրէճէյլի վէրիրէն գարար իւզէրինէ Խուտավենտիկեար վիլայէթը ճէլիրէսինտէ իրճապ իտէն զէվամատան միւրէք քէպ օլարագ թէչքիլ գրրնան գօմիսիոն մարիֆէթիյլէ իմմիհանլարրընն իճրասրյլա, պու իչէ վուգուֆլարը օլանլարա չահատէթնամէ իթա, վէ չահատէթնամէ իսթիհսալ իտէնէրին էսամիսի էհալիյէ կազէթալարա իլան իտիլէճէկինտէն, իրէք պէօճէկինի թէրպիրէ իլէ իլէը սարիյէտէն սալիմ թօխում իսթիհսալի ուսուլինէ աշինա օլուպ իմմիհան վէրմէք վէ իսպաթը էճլիյէյէ չահատէթնամէ ալմագ իսթէյէնէրին Գրուսատարի Հարիր Տարիմ Թաալիմինտէ քիչատ օլունան տէֆթէրը մախսուսրնա գատ օլունմագ իւզրէ իշպու 1306 սէնէսի թէմմուզ (յուլիս) ղ-ինտէն գատար վիլայէթը միւշարէյէյնա Զբրաաթ վէ Նաֆիա միւշավիրիկինէ թահրիրէն միւրաճաաթ էյլէմէյէրի, վէ պունլարրն իճրաի իմմիհանընա վէ չահատէթնամէյի պուլունանլարրն թատիգը չահատէթնամէ մուամէլէսինին իսթասրնա 1306 սէնէսի իլլուլընն (սեպտեմ.) 1ինտէն պէտ օլունարագ 15ինտէ իքմալ օլունաճաղընտան, թալիպլէրին պէրվէճէհը մուհարրեր իլլուլըն 1ինտէն 15ինէ գատար օրատա իսպաթը վիճուտ էյլէմէյէրի լազմ կէլէճէկի իլտն օլունուր։

30 հազիրան 306 3—2

ԻԼԱՆ

«Միքայէլ, Միհրան վէ Ստեփան Մեսրոպեան Շիրքէթիս» իւնանրյա Գալաթատա Տէմիր խանընտա նօմէրօ 3 մազազատա էմլաքա ատա պիր մասլահաթ, կիւզար օտասը թէէսիս օլունմըշ օլուպ-մէգքիւրմազազատա էմլաքա ատա քեանֆիֆէի մուամէլէ՝ չէրիթը միւթէտիրէ իւզրէ իճրա օլունուր։ Նէյլէ քի, էմլաք իւզրինէ ազչէ իգրազ ու խթիգրազը, վէ էմլաք վէ ազարրն պէյ ու ֆիրուխթը, էմլաք վէրիսինին ատա օլաբրը տարիյէ թէէտիյէսի, ֆէրազ վէ էմլաքը մէվզուֆէնին թէվսիի ինթիգաբը, վէ նիհայէթ էմլաքրն տէվարիրը պէէլէտիյէճէ պիճիմիվէ խուսուսաթընն թէսվիյէսի տէրէօհտէ օլընամաղը, վէ քէմալը տիգգաթ ու սիւրաթլա իճրա իտիլէճէյի իլան օլունուր։

ՆՈՐ ԴԱՍԱԳՐՔԵՐ

ՊԱՏՐԱՍՏԵԱԼ Ի Ց. Դ. ՔԱԼԱԳԱՇԵԱՆԷ

Տեղագրութիւն Կ. Պոլսոյ և շրջակայից, յատակագիծ պատկերով վ. ոստիոր։ — Աշխարհագրութեան ուսումն՝ ըստ նորագոյն մեթոտի՝ տեղագրութենէ սկսելու համար անհրաժեշտ դասագիրք մ՚է ի պէտս Պոլսոյ վարժարանաց։ կը ծառայէ նաև իբր ընթերցանութեան գիրք ժողովրդեան. գործի մարդոց համար ունի ցաւելուած մը՝ Կ. Պոլսոյ խաներուն ընդհանուր ցուցակը 100 փրչ.

Աշխարհագրութեան Նախապատրաստական դասագիրք։ Ընական, Ուսումնական և քաղաքական։ Բ. տպագրութիւն հիմնովին բարեփոխեալ և ճոխացեալ՝ մանկավարժութեան Նորագոյն պահանջմանց համաձայն։ — Մասնաւորապէս ընդարձակ կը խօսի Օսմանեան Պետութեան, ինչպէս նաև գրացի երկիրներու՝ Կովկասի և Պարսկաստանի վրայ 3 ղրշ.

Թուաբանութեան Նախապատրաստական Դասագիրք. Մասաւոր և Գրաւոր. Դ. տպագրութիւն. — Մանկավարժական նոր և գիւրաւայց եղանակաւ պատրաստուած և մանկական բաղմութիւնս պարզ և ընտանի խնդիրներով ճոխացած 3 ղրշ.

Թուագիտութեան Նոր Դասագիրք. Տեսական և գործնական։ Մանկավարժական նոր և գիւրաւայց եղանակաւ և պարզ ու դիւրընթացելի ապացուցութեամբք պատրաստուած. կը բաժնուի երեք մասերու.

Մասն Ա. — Զորս գործողութիւն ամբողջ թուոց, 600ի մօտ դրանդներով և գործնական խնդիրներով։ Բ. տպագրութիւն բարեփոխեալ և ճոխացեալ 4 ղրշ.

Մասն Բ. — Զատիք, կշռաք և դրամք։ Տասնորդական կոտորակք։ 3 տակութիւնք թուոց։ Հասարակ կոտորակք։ Ժուրքերոյ հին և նոր չափուց և կշռոց բաղդատութիւն։ Նոյն չափուց և կշռոց գիտերուն բաղդատութիւնը։ մօտ 500 հրդանգաց և գործնական խնդիրք։ Ազիսակք։ 4 ղրշ.

Ա. և Բ. Մասունք միասին կազմուած 7|2 »

Մասն Գ.— (Պատմչ ներքին.)

Հեղինակին հասցէն. Յ. Ճէլան Գ. Փոլագաշեան, Կ. Պոլիս, Ուզուն Չարշը-պաշը, Փորագրիչ Սրբոյնդ էֆ. Փալագաշեան խանութը, թիւ 402։ 20—7

ՖՕԹՕԿՐԱՖ

Պէյօղլնտա Գուլէ Գարուսընտա 675 վէ 677 Նումէրօ իլէ մուրագամ Գարագաշ պարտէրլրէր պու տէփա էվլորա նըն էն մէշհուր Ֆապրիգալարընտան ճէլաղ թիմիշ օլտըգլարը միւքէմմէլ Ֆոթօկրաֆ մաքինալարը վէ էտէվաթը սարէ վէ էճազի քիմեկվիյէ մէվճուտ օլուպ, պինապէրին Ֆոթօկրաֆիյա ատտ օլան պիրէիմէ մէվ «Ակրանոխուտա, ռէլրօտիք սիսն վէ զինկոկրաֆիա» վէ սարէ իշին քէնտի բաղդէթլու մարէրիէրինէ ի լանը մախսուս իտէր, վէ թաշրալար իշին ազբարէրէ գապու իտուպ, վէ պիրթալա էմրէլէրինի թէմ իտէլէր, վէ մէգթիր տէրօտան պանգու թիթ իտէն կէվթա Ֆէյնը Ֆոթօկրաֆիյայա տարիր իյճապ իտէն մարէմաթը միւքէմմէլյի մէճճանէն թետրիս իթտիրիրլէրէ։ Էր ճին կշեա զայէթ էհվէն օլարագ Ֆապրիգալարը Ֆիյաթը մագթուսայլա Ֆիրուխթ օլունուր։ 30—14

ՏՕԳԹԵՐ

ՊԵՏՐՈՍ ՕՐՄԱՆԵԱՆ

Տօգթերը մուսիկէյէ՝ էմրազը խարճէյէ վէ իլէյը ալէաթը թէնաբուլէյէ թէտավիսնտէ մէհարէթը քեամիլ ատհալընտան օլուպ, բազար կիւնէրինտէն մատտա էր կիւն սապահ սաթ 2ստն 5է գատար Պաղչէ-Գարուսընտա 8 Մէրամէճեան էֆէնտի էճզախանէսինտէ, վէ ճումա կիւնէրի սաբահ սաթ 3ստն 7յէ գատար Կօզատտա 8ակոր Գաղանճեան էֆէնտի էճզախանէսինտէ քէնտէյէ միւրաճաաթ իտէճէք խասթէկեանը մէճճանէն մուայնէթ իտէճէկինի իլան իտէր։

12—1

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԷՎՐՈՊԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 15 յուլիս

Ինկլ. էսհամը Ինկ. Լիր.	96-11/16
Օսմ. էսհամը աչքլոր	13-
» » գարանտը	13-
» » Սէրի Ա	39-3/4
» » » Պ	24 5/8
» » » Ս	18-
Օթօման 1871	98 1/4
Օսմանլը Պանգասը	13 1/8
Ռուսիա խթիգրազը	107-
Մըսըր սուլ. մութահրատ	96-1/2
» հմթիյազը	102-
Տահիա Սանկիյ Մըսըր	85-3/4
Թոյիլա խթիգրազը	100-1/2
Պուլկար խթիգրազը	-
Գաստիս Բարիզ 3 այ վատ	25-50

Բարիզ 15 յուլիս

Ֆրանս. էսհ. 3 % Ֆր.	91-52 1/2
» » 4 1/2 %	106-85
Եէնի Օսմ. էսհամը աչքլոր	18 30
» » » գարանտը	18-25
Մէ...ոթէլ	
Սէրի Պ.	23 75
» Ս.	18 50
Ռուսկի ...ինորֆէրի	77 25
Օսմանլը Ըէժիսի էսհամը	
» Պանգասը	581 25
Դրէտի Լիոնէ	746 25
Դրէտի Ֆոնսիէ	1250
Ֆոնթուար տ'Իսպանիէ	
Սիւվէյիշ ագսիոնը	23-7 50
Իթալիա էսհամը	93 12 1/2
Մըսըր ֆոնտ. մութահրատ	183-75
Բ օրիէ Թի. ըքի	
Եուտան 5 % 1879	467 50
Գաստիս 3 այ վատ	25-25

Վիէննա 15 յուլիս

Լօնտրա իւզէրինէ գասպ.	117-20
Ռուսկի չուվնորֆէրի ֆի.	36 20
Օսմանլը Ըէժի աքսիոնը	118-75

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

էսհ. ուսմ. սիւն ագչ. գարա.	19-23
» » » էն եիւքսէք	19-28
» » » էն աշաղը	19-21
Գու սապահ աչքլոր գ. ք.	19-22
Խթիգրազը տախիլի տիւն գարա.	56 20
» » » էն եիւքսէք	57-02
» » » էն աշաղը գ.	56 17
» » » աչքլոր	56 20
Մըսըր մութահրատ գարա.	-
Գու սապահ աչքլոր	-
Սէռի Ա.	39-30
» Պ.	23-10
» Գ.	19-22
Ռուսկի չրմէնտրֆէրի	76-
Ագչէ Ֆահրի	6-
Ըէբոր Ղրշ.	-
Հէվալէսիզ »	30-

ՊԱՆԴԱ ԱԳԻՍՕՆԼԱՐԸ

Դրէտի ժէնէրալ	09-06
Մթամպոլ պանգասը	7-
Մսսիթէ ժէնէրալ	4-34
Թրամվայ	5-

ԱԳՈՂԼԷՐԻՆ ՖԻՑԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղրշ.տան	Ղրշ. բ 3
Պէյազ մէճիտիյէ ֆարդը	108-
Մէթալիք »	100-10
Պէշլիք »	103-30
Կլիրլրգ »	103 30
Ինկիլիզ Լիրասը	110 20
Ֆրանսըզ ալթունը	87 27
Հօլ	90 25
Բրէմից ալթունը	51-15
Գարպոն գայմէսի	67 87

ԹԱՍՏԻՒՃԻ ՀԵԱՂԸՏԸ

(0) լէք քեաղըտ	-
(20) » »	13-
(500) » »	-
(500) » »	-
(1000)» »	12 20
(10000)»	

ԻԼԱՆԱԹ

ՊԱՂԸ ՍԷՐԱՍԿԷՐԻ ճանիպը ալիսինտէն

(Նումէրօ 1)

Իգմիտ ֆապրիգայի հիւմայուն ի չին իբի պին պէշ եիւզ քիլօ թիզա պրն պէհէր քիլօսը տէօրթ ղուրուչա վէ նիզամիյէ սարրաճիանէ անպարրնտա պիր սէնէտէ անպար մարին տէն իմայ իմ տիրիյէճէք միւթէնէվի էվանիի նուհասիյէնին չարդա չէքիլ միշ նէվինին պէհէր քիլօսը իւչ ղուրուշ տէօրթ բարայ վէ չարդա չէ քիլմէմիշ նէվինին պէհէր քիլօսը երիմի պէշ բարայ իւճերէթլէ իմայի՝ թալիպէրի էօհտէսինտէ օլուպ թէմուզրն տօգուզնճը կիւնիւ գարարր վերիլէճէկինտէն, իթա վէ էվանինին իմայինէ վէ օնրնճը կիւնիւ եիւզտէ պէշ թէնզիլինէ թալիպ օլանլարրն մագամը Սէրասքէրի Լէվազիմաթ ատիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

2 թէմուզ 1890 3—2

ՊԱՂԸ ՍԷՐԱՍԿԷՐԻ ճանիպը ալիսինտէն

(Նումէրօ 2)

Նիզամիյէ էլգիսէ անպարրնա ալընճաճագ պէշ պին արշրնը ճէտիտտ սրինմէթօ՝ պէհէր արշրնը ճէտիտտի սէքսէն տէօրթ բարայա թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ թէմուզրն պէհէր մէթրօ մուրապպասը պէշ ղրշ.ա վէ թունուս հասրրրնն պէհէր մէթրօ մուրապպասը տէօրթ ղրուշ օն պէշ բարայա թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ թէմմուզր ըու մինին պէշինճի կիւնիւ գարարը գաթիսի վէրիլէճէյի, վէ եէտինճի կիւնիւ եիւզտէ պէշ թէնզիլի գապու օլունճաղը ճիհէթլէ, իթասրնա թալիպ օլանլարրն՝ մագամը Սէրասքէրի Լէվազիմաթ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։ 3—3

ՊԱՂԸ ՍԷՐԱՍԿԷՐԻ ճանիպը ալիսինտէն

(Նումէրօ 56)

Տարէի ասքէրիյէ չուուպաթլյա Տէրսաատէթտէ պուլունան էմանին վէ մէվգրի ասքէրիյէտէն հէր նէրէյէ թալեպ օլունուր իսէ ֆէրշ օլունմագ իւզրէ միւպայաա օլունճագ Իսքէնտէրիյէ հասրրրնն պէհէր մէթրօ մուրապպասը պէշ ղրշ.ա վէ թունուս հասրրրնն պէհէր մէթրօ մուրապպասը տէօրթ ղրուշ օն պէշ բարայա թալեպի էօհտէսինտէ օլուպ թէմմուզր ըու մինին պէշինճի կիւնիւ գարարը գաթիսի վէրիլէճէյի, վէ եէտինճի կիւնիւ եիւզտէ պէշ թէնզիլի գապու օլունճաղը ճիհէթլէ, իթասրնա թալիպ օլանլարրն՝ մագամը Սէրասքէրի Լէվազիմաթ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։ 3—3

ՊԱՂԸ ՍԷՐԱՍԿԷՐԻ ճանիպը ալիսինտէն

(Նումէրօ 56)

Տարէի ասքէրիյէ չուուպաթլյա Տէրսաատէթտէ պուլունան էմանին վէ մէվգրի ասքէրիյէտէն հէր նէրէյէ թալեպ օլունուր իսէ ֆէրշ օլունմագ իւզրէ միւպայաա օլունճագ Իսքէնտէրիյէ հասրրրնն պէհէր մէթրօ մուրապպասը տէօրթ ղրուշ օն պէշ բարայա թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ թէմմուզր ըու մինին պէշինճի կիւնիւ գարարը գաթիսի վէրիլէճէյի, վէ եէտինճի կիւնիւ եիւզտէ պէշ թէնզիլի գապու օլունճաղը ճիհէթլէ, իթասրնա թալիպ օլանլարրն՝ մագամը Սէրասքէրի Լէվազիմաթ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։ 3—3

ՊԱՂԸ ՍԷՐԱՍԿԷՐԻ ճանիպը ալիսինտէն

(Նումէրօ 3)

Եանէա, Բրէվէզա, Լօրօս, Մէցովա, Զակօր, Գոնիցա մէվգիլէրինտէ սունուքը միւխթէլիֆէի ասքէրիյէնին իւչ եիւզ ալթը սէնէսի իլլուլը իպթիտասրնտան իւչ եիւզ եէտի սէնէսի աղօսթօսը զայէսինէ տէկին իտարէլէրի իչին միւպայաա օլունճագ զէյթ, չէքէր վէ կաղ վէ հաթապ վէ թուզրն՝ չէհրը հալը բուսինին երիմի իքինճի կիւնիւ գարարը վէրիլիպ, օթուզ պիրինճի կիւնի իհալէի գաթիյէի գաթիյէսի իճրա գըլընճաճաղընտան, պուրատա իթասրնա թալիպ օլանլարրն՝ մագամը Սէրասքէրի Լէվազիմաթը Ուսուսիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

3—1

Էնգարէ վիլայէթի տախիլինտէ օլուպ 306 սէնէսինէ մահսուսպէն մահալինճէ միւզայէտյէ չըգարրլան վէ 125000 ղրշ. պէտէր սապրգը պուլունան Գալէրիյէ սանճաղը քիթրէ էօշրիւ 60000 վէ Գալաթրիյէ գազասրնն պաղր գուրասրնտա զէր օլունան վէ 1150 ղրշ. պէտէր սապրգը պուլունան աֆիօն էօշրիւ 2300 վէ սարի մահալլրտան թէգգէրէալ Գալաթրիյէ կէլէճէք 3500 ղրշ. պէտէր սապրգը անիսօն վէ սայէպ վէ մահմուդէ էօշրիւ 1500 ղրշ.տա մահալի թիպիլերի իւզրիրնտէ պուլունտրզընտան, վէ չէհրը հալը բուսինին 15ինճի կիւնիւ իհալէի գաթիյէլրրին՝ իճրասը մուգարրէր պուլունտրզընտան, պուլյարա զամմի իլէ թիպիպ օլանլարրն վէ չէրահիթը միւզայէտէլէրինէ էթրաֆը յտա մուլիմաթ այագ խամէյէնլէրին՝ մահալինէ վէ եախոտ Մաղիսէ թագինէի ճէլիլէսինտէ Ալար վէ Բուսուսմաթ իտարէլի ուսուսիյէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէր։

2 թէմուզ 306 2—2

Գոնէա վիլայէթի տախիլինտէ վագր Գոնէա վէ Ագչէհիր վէ Ըլրլի վէ Գարաման վէ Սէյտի չէհրի վէ Եէնիչէհիր վէ Պոզգիր գազալարրնն 306 սէնէսի աֆիօն էօշրիւ՝ հագիրանն 20սինտէ թէմուզն 10նա գատար միւտտէթլէ միւզայէտյէ չէրգարրրը, վէ զիբը օլրնան զագալարտան 65500 ղրշ. պէտէր իւսպագը վէ 95000 ղրշ. պէտէր սապրգը պուլունան Ըկրն գազարնն աֆիօն էօշրիւ 72000 ղրշ. պէտէլ իլէ մահալի թալիպի իւզէրինտէ պուլընմրշ օլտըզընտան, թալիպ օլանլարրն վէ չէրահիթը միւզայէտլէրինէ էթրաֆը յտա մալիմաթ ալմագ խամէյէնլէրին՝ մահալինէ վէ եախոտ Մաղիսէ թագինէի ճէլիլէսինտէ Ալար վէ Բուսուսմաթ իտարէլի ուսուսիյէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէր։

28 հազիրան 306 3—3

Պէրկամատա մէվճուտ օլուպ, եին նէ օրատա թէսլիմի լազըմ կէլէն 8000 քիսսէր գրլէի ամթիգ բուղէնը զէյթին՝ մահալինճէ պիպիրզայտտ մէճիտիյէ 19 ղրշ. հիսապը յլա պէհէր գրլէսի 5 ղրշ.տա թալիպի էօհտէսինտէ օլուուղընտան, մէգգիր իւլ մրգտար եաղըն պէրմինվալը մուհարրեր մահալինտէ գապ իթմէք իւզրէ զամմլա Տէրսաատէթճէ թալիպ օլանլարրն թարիխը իլանտէն իթիպարէն 5 կիւն զարֆինտա 100-տէ 10 նիսպէթինտէ թէէմին ազչինի միւսթասրպէն Տէրսաատէթճէ էվգաֆը Հիւմայուն խազինէի ճէլիլէսի մուհասպէսի ուսուսիյէ իտարէլի՝ մահալինճէ մէճիլը իտարէյէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր։

3 թէմուզ 306 5—1

Ֆաթմա Զէօհրա հանըմրն պա ի լամ մահքիմրնպիհ ալաճաղընտան տօլայր մերհուն օլուպ պիլիմիզայէտ ֆիրուխթը գարարլաշարրրլան Սուլթան Պայազիտտէ Սէքգան պաշը Եագուպպ աղա մահալլէսինտէ վագը թմագրիպէն 252 ղրրա թէրպի հնտէ 6 օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 մաթպախ վէ 1 ավլուլը վէ արգա թարքիֆնտա ալէթթախմին 252 ղրրա մրգտարը պաղչէյի չամիլ 10 նումէրօ իլէ մուրագգամ քեարկիր պիր պապ խանէ թէմամրն՝ թարիխը իլանտէն իթիպարէն 15 կիւն սոնրա պիպիմիզայէտ ֆիրուխթրնա թէշպպիւս օլունճաղը՝ Տէրսաատէթի իլամթը նիզամիյէ Իրա տաիրէսին տէն իլան օլունուր։

25 հազիրան 306

Շուրսի Տէվլէթ խատէմէ վէ օտաճրլարրնա պէր միւթատ իթասրլազմ կէլէն 20 գամ էլպիսէնին զէմանը իթասը հիւլլ էյլէմէսինտէն տօլայր մէվգրի միւնազասայա գօնուլմրշ օլտրզընտան, պունլարրն իքսա վէ իսալա թալիպ օլանճաղլարրն բէյ սիրմէք իւզրէ տէբօզիթօլարրյլա պէրապէր իշպու թէմուզրն կիւնճի չարշէնպիհ կիւնիւնտէն իթիպարէն պէհէր չարշէնպիհ վէ ճումա էրթէսի վէ բազար էրթէսի կիւնլէրի Ֆախիրիյէ մուհասպէսինէ միւրաճաաթ օլընմասը իլան օլընրը։

ԷՎԳԱՖԸ ՀԻՒՄԱՅՈՒՆ

Թէքիրար իլան իլէ թազէերը մուսամլամ օլընճայա գատար, եանի նազտ իլէ ֆիրուխթ օլընմագ գարտէպի վազ գբլընընճայա տէկին եալընըզ մահալիւթը վագֆիյէտէն հիսէտարանն հասպէլ նիզամ պիլա միւզայէտ թէֆվիզ իտէէքլէրի հիսէպլի սէքնալէրին նըսֆը մէհիտի 19 ղրուշ վէ նըսֆը տիկէրի Խազինէի Էվգաֆը Հիւմայունընն սուրէթ վէ սէրկի վէ գուբընը իլէ սաթըլըճաղ տօր։ Թամմ հիսէպլի օլուպ տա պիլիմիզայէտ սաթըլանլարրն մուճաճէէլէսինին նըսֆը լիրա 100 ղրուշ հիսապլյա լիրա օլարագ, վէ տիկէր նըսֆը քէպալէք սուրէթի վէ սէրկի գապուլիյէ իհալէ գբլընճաճաղընտան, պու գապլրտէն աթիիզզէքր մահալիւթրն մուայյէն օլան 4 հաֆթա միւտտէթը իլանընտան Գինճի իլան միւտտէթի օլան իչպու 306 սէնէսի թէմուզրն Շնճի կիւնինտէն թէմուզրն Ցրնճը բազար էրթէսի կիւնիւ հուզուրը նէզարէթտէ միւզայէտէի ինթիհայէսի սաաթ 6տան 10ա գատար պիլիճրա էրթէսի սալը կիւնիւ 100ստ 5 զամմ գապուլ օլընճաղընտան, թալիպ օլանլարրն գբյ մէթը մուխամմինլէրինին էօշրիւնէ միւսաբմի թէէմին ազչէլէրինին էօշրիւ պէրապէր Մահլիւթի իտարէսինէ միւրաճաաթ իտարէսինէ լազըմ կէլէճէկի Թիւրքճէ թէրճէ վէ թ. Հաէէրէ վէ Ֆրանսըզճա Մէճմուէաթ վէ Բուսմա Գուբունընընէրէ կազմէթալարրյլա իլան օլընընաղը կրպի, ճէբէկէ Շարէնէ կազմէթաարյա տասի 4ինճի տէֆա օլարագ պէյան ու իլան օլունուր։

··66··4687 (1)·—Ալթը Մէրմէրտէ Սէյիտ Էօմէր մահալլէսինտէ Քիչիք Համամ Ճատտէսինտէ Էվգաֆ կէտիքեաթընտան թէրպիէն 91 մէթրօ արատա մէպնի փէվգինտէ 2 օտա վէ 1 գուլու վէ թահկընտա պօտուսը վէ գահրընտա 60 ղրրաք ամիդ վէ 45 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ քեարիկր վէ չէհրի 120 ղրշ. քիրալը պիր պապ պագգալ տիւքքանը կէտիկինին 122 պու չուգ սէհիմ հիսէսի։ Մէհմէտ աղա։

··110··1600·—Սուլթան Պայազիտտէ Քեաղրտաքլար Ճատտէսինտէ Սուլթան Պայազիտ վագֆընտան թէրպիէն 30 մէթրօ արատա մէպնի 100 ղրուշ. քիրալը ալուչայ 1 պապ քեաղրտաքը տիւքքանընընն միւլք մա կէտիքը 4 հիսէ ի թիպարբյլա 3 հիսէսի։ Մէհմէտ աղա։

··7···5000·—Սուլթան Պայազիտտէ Խին պէյ մահալլէսինտէ Օգճուլար պաշը Ճատտէսինտէ Ա.յասօֆիան քէպիր վագֆընտան թէրպիէն 38 մէթրօ արատա մէպնի փէվգինտէ 1 օտա վէ 1 սուֆայը միշթէմիլ վէ չէհրի 300 ղրշ. քիրալը ալուչայ 1 պապ գունտուրաճր տիւքքանընընն 8 հիսէ իթիպարբյլա 1 հիսէսի։ Նազիֆ էֆ։

··14··10000·—Իսկիւտարտա Սէլամի Ալի էֆ. մահալլէսինտէ Սէլամի Ալի էֆ. վագֆընտան վէ տէրունինտէ պիր գուլյուր միշթէմիլ թէրպիէն 1800 մէթրօ պիր գրթա արատանն 3 հիսէսէն 2 հիսէսի։ Հաճի Օսման էֆ։

··3 միւքէրրէր··12 0·—Եէնիգուլէ Քիւրքճի Պաշը Հաճի Հիւսէյին աղա մահալլէսինտէ Եէնիգուլէ Ճատտէսինտէ էյնհաճ Էվճատտտին վագֆընտան թէրպիէն 120 մէթրօ պիր գրթա արատանն պլէթթիւնիւ։ Հաճի Հիւսէյին էֆ։

··3 միւքէրրէր··25·0·—Եէնիգուլէ Քիւրքճի Պաշը Հաճի Հիւսէյին աղա մահալլէսինտէ Եէնիգուլէ Ճատտէսինտէ էյնհաճ Էվճատտտին վագֆընտան թէրպիէն 135 մէթրօ պիր գբթա արատանն պլէթթիւնիւ։ Հաճի Հիւսէյին։

··25 միւքէրրէր··857·—Գաստ գարիյէսինտէ Օսման աղա մահալլէսինտէ Թաշ քէօրբիւ Ճատտէսինտէ Վալիտէ Սուլթան վագֆընտան թէրպիէն 65 մէթրօ արատա սէնէվի 1600 ղրշ. քիրալը պիր պապ պագգալ վէ պիր պապ գահվէ տիւքքանընընէ 380 մէթրօ վէ տէրունինտէ 1 գուլյուր միշթէմիլ սէնէտ մահալինի միշթէմիլ մէգգիր տիւքքանի վէ սէնէտ մահալլէրինին 12 հիսէ իթիպարբյլա 1 հիսէսի։ Հաճի Հիւսէյին էֆ։

··195··1500·—Գուզկունճրգ գարիյէսինտէ Իճատիյէ մահալլէսինտէ վէ ճատտէսինտէ պէրմուճիպը սէնէտ 78 ղրրա պիր գբթա մէնզիլ արատը։ հաճի Օսման։

··50··2100·—Պէյօղլընտա Շէյխ իւլ հարէմ Հիւսէյին աղա մահալլէսինտէ Զայլագ օգագընտա Սուլթան Պայազիտ վագֆընտան թէրպիէն 95 մէթրօ արատա մէպնի 1 օտա 1 գուլու վէ 105 մէթրօ պաղչէյի միշթէմիլ վէ չէհրի 60 ղրշ. քիրալը ալուչայ վէ խարապ պիր պապ ղայրէգ իֆիրագ տիւքքեան մա օտա վէ արատանն 5 հիսէսէն 1 հիսէսի։ հաճի Օսման։

··5··16611·—Իսկիւտարտա Սինան բաշա մահալլէսինտէ Թօբրագ օսգաղընտա Սինան բաշա վագֆընտան թէրպիէն 7486 մէթրօ վէ տէրունինտէ 2 օտա վէ քէպիր պիր գուլու վէ 1 հավուզ վէ 1 ալուր վէ սէնէվի 4500 ղրշ. քիրալը պիր գբթա պասթանը 18 հիսէ իթիպարբյլա 5 հիսէսի։ հաճի Օսման։

··6··2000·—Պուլկուրու գարիյէսինտէ Սարը Ղապի ճատտէսինտէ Մաթլէպէճի հաճի Մէհմէտ աղա վագֆընտան թէրպիէն 35 մէթրօ արատա վէ գահրընտա 91 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ պիր պապ ալուրրն նըսֆի հիսէսի։ հաճի Օսման։

··1.00·—Իսկիւտարտա Արագիյէճի Ճաֆէր մահալլէսինտէ Թօբրագ օսգաղընտա Սէրթսպի Մէհմէտ էֆ. վագֆընտան թէրպիէն 91 մէթրօ 1 գբթա մէնզիլ արատը։ հաճի Օսման։

··148·150··1200·—Պէպէք գարիյէսինտէ Պէպէք ճատտէսինտէ Սուլթան Ահմէտ Խանը Սալիհ հազրէթլէրի վագֆընտան թէրպիէն 91 մէթրօ արատա փէվգինտէ 1 օտա 1 սուֆա վէ 45 մէթրօ պաղչէյի միշթէմիլ վէ չէհրի 60 ղրշ. քիրալը ալուչայ 2 պապ ալեքաքինէն պլէթթիւնիւ։ Հիւսէյն էֆ։

··28··35000·—Պէպէք գարիյէսինտէ Քիլիսէ օսգաղընտա Սուլթան Ահմէտ Խանը Սալիհ հազրէթլէրի վագֆընտան թէրպիէն 190 մէթրօ արատա 7 օտա 2 սուֆա 2 գուլու 45 մէթրօ պաղչէ վէ 1 մահգէնի միշթէմիլ վէ չէհրի 300 ղրշ. քիրալա միշթէմիլ ալուչայ 1 պապ մէնզիլ։ Հիւսէյն էֆ։

··25··3000··2000·—ՊէյօղլընտաԴամէր խաթուն մահալլէսինտէ Բրմագ օսգաղընտա Էպու Պէքիր էֆ. վագֆընտան թէրպիէն 45 մէթրօ արատա մէպնի 2 օտա 1 սուֆա 1 գուլու վէ 22 մէթրօ պաղչէյի միշթէմիլ ալուչայ պիր պապ մէնզիլ։

··1·3·7··6000· — Սիւլէյմանիյէտէ Սիւլէյմանիյէ ճատտէսինտէ մէրհումի Ֆէրհատ բաշա վագֆընտան պէրմուճիպը խարիթա 32 ղրրա մուգատտէտա 2 պապ տիւքքեան վէ պէքեար օտասը վէ էլեկվի պիր գբթա արատանը պիպիթիւնիւ։ հաճի Հիւսէյին։

··41··3334·—Համի Թիմուր մահալլէսինտէ Հէքիմ օղլու Ալի բաշա մահալլէսինտէ Մէյտան օսգաղընտա հաճի Մուսթաֆա աղա մահլիլինտէն թէրպիէն 33 մէթրօ արատա մէպնի 3 օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 գուլու վէ 450 ղրրաք ամիդ վէ 330 մէթրօ պաղչէյի միշթէմիլ ալուչայ պիր պապ մէնզիլին, հիսէ իթիպարբյլա 2 հիսէսի։ Մէհմէտ աղա։

··38··30000·—Ալթը Մէրմէրտէ Սէյիտ Էօմէր մահալլէսինտէ Սէրվի մէյանընտա Հէքիմ պաշը Ալի բաշա վէ էվգաֆը սաբրէ իլէ մահալիթ թէրպիէն 9000 մէթրօ արատա 4 պաղչէվան օտասը, տօլապլը վէ սաղիր 2 գուլու վէ 1 ալուր վէ 1 հավուզը միշթէմիլ պիր գբթա պասթանը միւլք մահկէմէք սիւթիւնիւ։ Նազիֆ էֆ։

··13··3600·—Պապը Ճաֆէրիտէ Բիւսթէմ բաշա մահալլէսինտէ Զավուշ օսգաղընտա հասէքի Մուսթաֆա վագֆընտան թէրպիէն 53 մէթրօ արատա էշրվի 60 ղրշ. քիրալը քեարկիր պիր պապ միւլք մա կէտիքը 5 հիսէսէն 1 հիսէսի։ Նազիֆ էֆ։

··14··6250·—Սարաճխանէ Ցիւլկերազատ մահալլէսինտէ Սարաճխանէ ալրունինտէ Պաշ գարու ճատտէսինտէ Հարէմլյն կէտիքեաթընտան թէրպիէն 50 մէթրօ արատա վէ գահրընտա 30 մէթրօ պաղչէյի միշթէմիլ վէ չէհրի 60 ղրշ. քիրալը պիր պապ սարրաճ տիւքքեանընընն կէտիկինին 3 հիսէսէն 3 հիսէսի։ Նազիֆ էֆ։

··4·6··4800·—Պապը Ալի գուրպինտէ Սահաֆի Սիւլէյման էֆ. մահալլէսինտէ Ամբ Մուսլիհ օսգաղընտա 120 մէթրօ արատա 7 օտա վէ թահթընտա պիր պապ տիւքքեանը միշթէմիլ վէ չէհրի 300 ղրշ. քիրալը պիր պապ բաչախանէ մէնզիլը մէգգիրը միւլք մա կէտիքը 30 սէդրմ իթիպարբ իլէ 5 պուչուգ սէհիմ ֆուլ հիսէսի։ Նազիֆ էֆ։

··2··3000·—Զէնգիրլի թաչտա Մէջլա Ալի էլ Ֆէնարի մահալլէսինտէ Վէլիպիր խանը ալրունինտէ Քիչիք խան տրունինտէ թէրպիէն 15 մէթրօ արատա չէհրի 60 ղրշ. քիրալը քեարկիր պիր պապ օտասը միւլք մա կէտիքը պիպիթիւնիւ։ Նազիֆ։

··10·11··9000·—Թօքգարուտա Հաճի Հաճզա մահալլէսինտէ Եէմիշ խանընտա Փէվգանինտէ Ա.յասօֆիան քէպիր վագֆընտան թէրպիէն 33 մէթրօ արատա պիրի 20 տիկէրի 40 ղրշ. քիրալը պիր պապ օտա մա մարպախ մահալլինին պիպիթիւնիւ։ Նազիֆ։

··24··6500··6000·—Զէյրէքճի Գասպ Թիմուր խան մահալլէսինտէ Բիրի Մէհմէտ բաշա օսգաղընտա թէրպիէն 140 մէթրօ արատա մէպնի 12 օտա վէ 2 սուֆա վէ 1 գուլու վէ 220 մէթրօ պաղչէյի միշթէմիլ մէնզիլը մէգգիրը 12 հիսէսէն 1 հիսէսիյլէ պաղչէի մէգգիրը 6 հիսէսէն 1 հիսէսի։ Ահմէտ էֆէնտի։

(1) Ճիմլէլէրին պաղչարընտա իլէ հազատա պուլունան բատգամար՝ մահալիւթրն նումէրօլարընը, վէ իքինճի հիզատտաքիլէր՝ գըլյմէթը մուխամմինլէրինի պլէտիրմէջտի պիրլէր։

ՄԷՍԱՖԷՐԻ ՄԱՐԻԹԻՄ

ՖՐԱՆՍԷԶ

ԲՕՍԹԱ ՎԱԲՕՐԼԱՐԸՆԷՆ 1890 ԳՈՒՆԱՎԱՐ 1ՏԷՆ ԻԹԻՊԱՐԷՆ ԵԷՆԻ ԹԱՐԻՖԱՍԸ

Ազիմէթ վէ ավտէթտէ Հավր իսքէլէսինէ ուղրամագ իւզրէ Լօնտրա իլէ Գարատէնիզ լիմանլարը արասընտա տօղրուտան տօղրույա իճրաի սէֆէր։

ՍԹԱՄՊՈԼ

Հէր բազար Լօնտրատան հարէքէթի իտէր։ Հէր ճումա էրթէսի ագշամ ալաֆր։ սաաթ 8ստ Մարսիլեատան հարէքէթլէ յունվար 4տէն իթիպարէն Շիրա, Իզմիր, Զանագ Գալէ, Սթամպոլ թարիգիլէ, վէ յունվար 11տէն իթիպարէն Շիրա, Զանագ Գալէ, Սթամպոլ թարիգիլէ կիտէր։ Իզմիրտէ Սուրիա խաթթը բօսթա վաբօրլարըյլա թէատիւֆ վուգու պուլուր։

Հէր բէնճէնպիհ ագշամ սաաթ 4տէ Սթամպօլտան Մարսիլեա, Հավր վէ Լօնտրայա հարէքէթի իտէր։ յունվար 10տան իթիպարէն պիր հաֆթա Զանագ Գալէ, Իզմիր վէ Շիրա թարիգիլէ, վէ յունվար 23տէն իթիպարէն օ պիր հաֆթա տա Զանագ Գալէ վէ Շիրա թարիգիլէ կիտէր։ Իզմիրտէ Սուրիա բօսթա վաբօրլարըյլա թէատիւֆ վուգու պուլուր։

ԹՐԱԳԻԶՕՆ-ՊԱԹՈՒՄ

Լօնտրատան կէլէն բօսթա վաբօրլարը իլէ տօղրու սէֆէր։

Հէր 15 կիւնտէ պիր քէրրէթ ճումա էրթէսի ագշամ Սթամպօլտան հարէքէթի իտէր, վէ կէրէք ազիմէթտէ վէ կէրէք ավտէթտէ Սամսուն, Ֆիրասօն, Թրապիզօն վէ Պաթում իսքէլէլէրինէ, վէ զայրը մէճապուրի սուրէթտէ Իւնեէ, Ֆաթսա, Օլտու, Սինօպ վէ Իսքէպօլու իսքէլէլէրինէ ուղրար։ Պաթումա վէ ը